

Slovenski

PRIJATEL.

Izbija enkrat
v mesec.

Velja popusti
44. 30. kr. na leto.

Štev. 1. V Celovcu 15. januarja 1871. XX. tečaj.

Pridiga za 4. nedeljo po sv. treh kraljeh.

(Kaj nam je storiti v skušnjavah? gov. M. T.)

„Tedaj je vstal, in zapovedal vetrovom in morju, in bila je velika tihota.“

(Mat. 8, 26.)

V v o d.

„Kdo je šel v nebesa, in od ondot prišel? Kdo je deržal veter v svojih rokah? Kdo je vode zavil kakor v oblacilo? Kdo je zemlji vse meje postavil? Kako mu je ime, in kako je ime njegovemu sinu, če veš?“ (Preg. 30, 4.) — Tako so se vpraševali ob Salomonovih časih, in ni ga bilo, ki bi jim bil na to vprašanje mogel dati odgovor. Pa — glej! nekaj stoletij pozneje se vozi majhen čolnič čez Galilejsko morje. Nenadoma se vzdigne velik vihar, valovi štumé in pokrivajo čolnič, ter mu žugajo, pokončati ga. V tem čolnu leži nek mož in počiva v sladkem spanju, kakor da bi od te nevarnosti nič ne vedel. Ali nekaj posebnega mora biti nad njim, ker se brodniki k njemu zatečejo in ga prosijo pomoči, naj valovom in vetrovom ukaže mirovati. Ta posebnost nad tem možem pa so bili njegovi čudeži, ko je ravno tisti dan gobo-bovega očistil, stotnikovega hlapca, Petrovo tašco in še veliko dru-

zih bolnikov ozdravil, ter iz obsedenih hudobe izgnal. Zato se ribiči tudi sedaj v tej nevarnosti z zaupanjem obernejo k njemu, in ga prosijo: „Gospod! otmi nas, poginjamo. — Tedaj je vstal, in zapovedal vetrovom in morju, in bila je velika tihota“.

Kristjani! vožnja čez morje sedanjega življenja pa tudi za nas ni brez enakih in še večih nevarnost, ki žugajo ne le našemu telesu, ampak še bolj naši duši. In tacim nevarnostim smo vedno izpostavljeni po mnogoterih skušnjavah v greh. Tu nam je pač od ene strani treba, misliti kako se bomo rešili, od druge se pa sopet z zaupanjem k Jezusu zateči, kateri edini nas vselej rešiti zamore. Ali teh mnogoterih grešnih skušnjav, ki duši s poginom žugajo, kristjani ali ne poznajo, ali jih pa poznati nočejo, in ravno tako le malokteri vedo, kaj da jim je ob času skušnjave storiti. Zato vam bom z božjo pomočjo danes od tega obojega nekoliko spregovoril, in sicer

1. vas opomnil na mnogotere sorte pregrešnih skušnjav, in

2. vas podučil, kaj naj ob času teh skušnjav mislimo in kako se pred njimi zavarujemo.

Razlaga.

Ako svoje življenje na tem svetu le količkaj premišljamo, lahko ga primerjamo s tisto vožnjo Jezusovo in učencev na morji, od ktere današnje sv. evangelije govori. Naša neumerljiva in po božji podobi ter za Boga vstvarjena duša namreč prebiva v umerljivem telesu kakor v kakem slabem, zdrobljivem čolniciu. Svet pa je tisto nevarno in viharno morje, po katerem se od brega do brega vozimo, od dela k počitku, od žalosti k veselju, iz ptuje dežele v domačo na dom Očetov. Na tej vožnji ga nikjer ni ostanka, nikjer stanovitnega miru.

a) Najpervo pa, ki nam stanovitnega miru ne daje uživati, je naša poželjivost, ki jo v sebi nosimo zavoljo izvirnega greha. Ta greh nam je že po natori prirojen, in neha še le z našo smertjo. To je tista postava v naših udih, od ktere sv. Pavelj pravi, da se vedno vzdiguje zoper našega duha in nas hoče pod sužnost greha podjarmiti. In sv. Jakob govori od nje rekši: „Vsak je skušan, kedar je od svojega poželenja vlečen in vabljen“ (1, 14.) Ta nesrečna korenina hudega, poželjivost je zveličanju naše duše

najbolj nevarna. Zakaj kmalu nas naganja, da kaj pregrešnega uživamo, kmalu nas spodbada, naj se za hvalo in čast pri ljudeh potezamo, kmalu nas navdihuje, da denarju in posvetnih zakladov zbiramo; sedaj v nas vnema jezo, sedaj nas ščuje k nevošljivosti in ljubosumnosti, sedaj nas storja prederzne, divje in krivične, sedaj vse žalostne in pobite. Tu imamo toraj od znotraj vihar hudega nagujenja, tu vre v nas in šumi morje razposajenih strast, tu tako rekoč valovi skušnjav pokrivajo obupajočo dušo.

b) Drugo, ki mir naše duše kali in bega, so vnanje stvari. Vse, kar se naši poželjivosti prilega, ima na naše počutke silno veliko moč, in le prelehko se zgodi, da se v svojih sklepih prenačimo, glasu svoje pameti in vesti ne poslušamo. Ves naš um je v neko meglo povit, volja naša se da enako slabemu terstu sem ter tje nagibati; tu se naši duši nekaka sila godi, in greh se po vnanjih občutkih, kakor skozi kake odperete line, v naše serce vriva.

c) Nič manj naše duše tudi satan ne moti; sv. Peter pravi: „Hudič, vaš zopernik, hodi kakor rjoveč lev okoli, in išče, koga bi požerl“. (I. 5, 8.) Ta stara kača, ta oče laži, kakor ga sv. pismo imenuje, ki je že naše perve starše iz nevošljivosti pripravil ob prijaznost božjo, in jih za posvetni raj prekanil, ta svoje hudobne volje, nam škodovati, od tega časa še ni odložil. In akoravno je njegova moč po Kristusu priklenjena, vendar dobro vé poiskati naše slabe strani, da v nas tlečo iskro poželjivosti vpiha v plameč ogenj. Gledé na to nas opominja sv. Pavelj: „Oblecite božje orožje, da zamorete obstati pred zalezovanjem hudičevim; ker se nam ni vojskovati zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovavce tega sveta, zoper hudobne duhove v podnebj“. (Efež. 6, 11. 12. — K tem nevidnim sovražnikom naše duše družijo se še vidni, kot tovarši pervih. Ti so hudobni, neverni ljudje, ki nas sedaj očitno, sedaj skrivé, sedaj s silo, sedaj z zvijačami, sedaj z grajo, sedaj s hvalo, sedaj z obljubami, sedaj z žuganjem, sedaj z besedo, sedaj z deli od našega večnega cilj in konca odvrtačujejo in v pogubljenje napotujejo. Tako žalostna je toraj naša vožnja po morji tega življenja. — Pobožni zavoljo nje zdihuje, ker ga zyeličauje skerbi, s sv. Pavlom rekoč: „Joj mene nesrečnega! kdo me bo rešil iz vezi umerljivega telesa, v katerem greh prebiva?“ Grešnik nasproti na te nevarnosti ne gleda, temuč se s skušnjavami brž porazumé, da ga za seboj potegnajo, kolikorkrat ga napadejo. Ako so pa že za pobožnega te skušnjave nevarne, koliko nevarniše so za grešnika! Zakaj pobožni je sicer skušan, ker je nemogoče, pravi sv. Hieronim, da bi človekova duša skušnjav ne terpela. Ali kakor vihar brodnika,

tako skušnjava poterduje zvestobo pravičnega. Njemu je skušnjava le skušnja v veri, le prilika k popolniši čednosti in pripomoček k večnemu zasluženju. Ali za grešnika je vihar skušnjav, ker se zoper njega ne brani, temuč se ž njim le igra, smert njegove duše, zakaj „potlej ko poželenje spočne, pravi sv. Jakob, (1, 15.) rodi greh; greh pa, ko je storjen, rodi smert“. Ta dušna smert pa, koliko strašnejša je, kakor smert telesa! Ljudje, ki se jim barka na morji ob skalovji razdrobi, zamorejo sicer ob svoje življenje in ob svoje blago priti; ali vendar s popolnoma obžalovanjem svojih grehov zamorejo oteti svojo dušo. Ali zgubiti zamorejo svoje blago, vendar pa si življenje s kako desko, katero v tej nevarnosti ugrabijo, še otmejo. Koliko pa še le zgubi duša, ako pod skušnjavami obleži! Proč je kerstna gnada opravičenja, proč vsi terdo pridobljeni zaslužki za nebesa, proč prijaznost in ljubezen z Bogom, proč pravice do njegova otroštva in do deleža nebeškega kraljestva. — Kdo bi se po tem takem skušnjav v greh ne bal, katerih je naše življenje vse polno, ki s toliko silo v nas buče, in ki zamorejo našo dušo v brezno večnega pogubljenja pahniti? Kdo bi vedno ne skerbel, pridobiti si mogočne pomoči od zgoraj? Kako pa naj se to zgodi?

2. Pripomočki, ki naj se jih kristjan v skušnjavah poslužuje, so dvojni. Pervi so taki, ki mu jih je pred skušnjavo, in drugi, katerih mu je ob času skušnjave potreba.

a) K pervim se šteje pred vsem družim večkrat in živ spomin, da smo učenci Jezusovi, ki smo se zavezali in slovesno prisego storili, da se hočemo pod praporom njegovega sv. križa do konca stanovitno vojskovati. S tem spominom pripravljamo že naprej svojo dušo na skušnjavo, ki gotovo ne bode izostala; zraven pa je naše upanje utrjeno, da bo gotovo ob bojni uri Kristus pri nas, in nam bo s svojo pomočjo dal srečno zmago. To resnico nam poterjuje sv. evangelije. Zakaj kdo pa so bili tisti, ki jih je Kristus pogina rešil, ko so viharji bučali in razpenjeni valovi žugajoči jim s smertjo čolnič pokrivali? Kaj ne, ne le poslušavci njegovih nauk, temuč zvesti tovarši njegovega življenja so bili. Malo poprej so poslušali njegovo pridigo na gori, potem pa so šli ž njim v čolnič, da se le od njega niso ločili. Kako bi bilo toraj mogoče, da bi bili poginili, ker od Jezusa niso hotli iti, in so se ž njim in zavoljo njega v nevarnost podali? Ravno to moramo še mi, ker smo njegovi učenci, storiti. Sprejemši enkrat njegove nauke ne smemo zaostajati na potu, kterega nam je Jezus zaznamoval, temuč moramo zvesto za njim hoditi. In ako, postavim, bi nam bilo potreba, da se od njega ne ločimo, iti na morje skušnjav, nam vendar ti viharji skušnjav ne bodo škodovali,

ako se s Kristusom in zavoljo njega vanje podamo, in njega pri sebi imamo. S sv. Pavlom lahko rečemo: „Ako je Bog z nami, kdo bo zoper nas?“ — Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? (Rimlj. 8, 35.) Svest sem si namreč, da ne smert, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, ktera je v Kristusu Jezusu Gospodu našem“. (Rimlj. 8, 38. 39.)

b) Drugi pripomoček, se pred skušnjavami zavarovati, je modra previdnost in nezaupnost na svojo moč. Učenci Jezusovi se niso ne iz lahkomišelnosti, ne iz prederznosti na morje podali, ampak iz ljubezni do Jezusa, naj bi od njega ločeni ne bili, ker sicer bi si bili morali to nevarnost sami sebi očitati. Vendar pa so se tega viharja vstrašili. Ta njihov strah je bil sicer od ene plati nasledek njih malovernosti, od druge pa tudi nasledek njih nezaupnosti na lastno moč. Tako nezaupnost mora tudi kristjan do sebe imeti; zakaj, kdor se prederzno sam v sé preveč zaupajoč v nevarnost poda, v nevarnosti pogine. Žalostne izgleda te resnice nam pripoveduje sv. pismo, ko nam pravi: Neprevidnost in preveliko zaupanje v sé je Davida, moža po božjem srcu, storila prešestnika in ubijavca. Neprevidnost in preveliko zaupanje v se je Salomona, najmodrejšega pod solncem, zapeljala v molikovavstvo — Samsona storila v zasmeh in zaničevanje Filiščanov. To so strašni in za veliko kristjanov ne zadosti svarivni izgledi. Jes grem, pravimo, v to družino, ki sicer ni nič prida, grem v ta kraj, kamor mi prav za prav ni bilo iti, grem v to priložnost, ki je sicer za marsikterega nevarna; ali saj nisem več otrok, saj vem, kaj mi je storiti, kako se greha ogniti. — Ne stori tako, ljubi moj! Mar reci, najbolj gotovo je zame, če se te družine, tega kraja, te priložnosti, te osebe popolnoma ognem; zakaj ako nevarnost ljubim, v nevarnosti bom poginil — slabe tovaršije so nedolžnosti morije, priložnost storja taté; kdor za smolo prime, se osmoli; to so iz vsakdanje skušnje vzeti nauki, kateri te, ako jih slušaš, srečno vodijo čez viharno morje tega življenja.

c) Take modre previdnosti in nezaupnosti v sé je toraj potreba gledé na vnanje skušnjave v greh. Kaj pa nam je takrat storiti, kedar skušnjave brez našega zadolženja nad nas privihrajo? Tisti čas, pravi sv. Avguštin, nam je treba vere v Jezusa obuditi, in s terdnim zaupanjem v njegovo pomoč klicati. — Vero v Jezusa obuditi pa se pravi, spominjati se na pričujočnost božjo, vedeti, da nas njegovo oko povsod vidi, da naše najskrivniše misli in želje našega srca preiskuje; živo si pred oči postaviti, da njegova lju-

bezen in prijaznost vse druge na svetu odvaga, in da se ta ljubezen in prijaznost božja z grehom zapravi. Zato moramo pripravljene biti, rajše vse drugo na svetu, kakor pa njegovo milost zgubiti. Tako so že pravični stare zaveze v skušnjavah vero v Boga v sebi budili, in s tem vse nevarnosti, srčno zmagovali. „Kako bi mogel, je rekel Egipt. Jožef nesramni ženi Putifarjevi, toliko hudobijo storiti, in pred očmi svojega Boga grešiti?“ „Bolje je, je rekla Suzana v enaki nevarnosti, da padem v roke človeške in nedolžno umerjem, kakor bi pred Gospodom grešila“. Ravnajmo še mi ob času skušnjav po teh izgledih, in živa vera v Boga bo pripomogla, da se bodo yalovi skušnjav, kakor ob trdnem skalovji, razbili.

d) Ako smo v skušnjavi vero v Jezusa v sebi obudili, moramo poslednjič še zaupljivo molitev k njemu poslati. In ker so naše skušnjave unemu viharju na morji podobne, poslužujmo se apostolskih besed, rekoč: „Gospod! otmi nas, poginjamo“. Vendar pa naše zaupanje v Jezusa ne sme biti tako maloverno, kakor je bilo apostelnov ki so mislili, da jih Jezus ne more drugače oteji; razun da so spijočega poklicali. Ker to malovernost jim je Jezus pogrjal, rekoč: „Zakaj se bojite, maloverni?“ Mi nasproti moramo biti za trdno prepričani, da Jezus za našo silo ve, da se mu uboge reve šmilimo, da se z nami bojuje, in da nas po zmagi hoče kronati.

S k l e p.

In ako se bomo po teh naukih, ktere sem vam danes razložil, v skušnjavah ravnali, srečno bomo premagali svet, meso in pekcl, in tacih zmag že svoje žive zdrave dni vajeni, bomo še zadnji boj zmagovito prestali, in po zmagi se tje preselili, kjer skušnjav, viharjev in bojov več ni, in kjer večni mir kraljuje. Amen.

Pridiga za god sv. Neže, dev. in muč.

(Svet je nevaren; gov. M. T.)

„Hvalila bo do smerti moja duša Gospoda; ker jim pomagaja iz nadlog, kateri v te zaupajo, in jih rešiš iz rok narodov, Gospod naš Bog!“ (Sir. 51, 12.)

V y o d.

Zbrali smo se pri tej podružnici, naj bi patrono in varhinjo te soseske, devico in marternico, sv. Nežo, počestili, se njenim priprošnjam priporočali, ter njene pripomoči vredne storili.

Znano vam je, da sv. Neža med vsemi devicami, ki so ob času preganjanja za sv. vero svojo kri prelile, ko prava kerščanska junakinja naj bolj slovi. Rojena v Rimu v l. 291 od plemenitih starišev, ter silno lepe postave in krasnega obličja jo še komaj 13 let staro hoče sin cesarskega namestnika imeti za svojo nevesto. Da bi jo ložej pridobil, prinese sebo dragocenih darov, jih ponudi in prosi za njeno roko. Ali devica se njegovih darov ne dotakne, ampak mu odgovori: „Imam že drugega ženina, kteremu sem poklonila svoje serce. Bogatejši je in žlahniši od tebe; njemu hočem zvesta ostati, in mu iz vsega serca vdana biti.“ — Ta odpoved prelepe device ga tako hudo zadene da od žalosti in tuge zbolí. Njegov oče, zvedevši, kaj je krivo te bolezní, pošlje sam na njen dom jo prosit nevesto svojemu sinu. Ali devica ostane nepremakljiva v svojem sklepu. Ta sklep devištvá pa jo izdá, da je kristijana. In ker se noče ne kerščanski veri odpovedati, ne v zakon privoliti, je obsojena v nesramno hišo, kjer naj bi vsakdo ž njo razujdanost vganjal. Ali tu jo angel Gospodov obvaruje, in ravno njen snubač, ki se jej je s tem namenom hotel približati, je bil od nebeškega ognja zadet, da se je slep in kakor mertev na tla zgrudil, pa na molitev sv. Neže zopet ozdravi in vstane. Ker so pa te čudeže brezbožni ajdje imeli za copernije, šuntali so ljudstvo in podpihovali sodnika Aspazija tako dolgo, dokler jo v smert ob-

sodi, da jej rabelj z mečem grlo prebode, in med molitevjo: „Sprejmi, o Gospod! mojo dušo, katero si tako drago odkupil, in jo tako neizrekljivo ljubil,“ še le 13 let stara srečno konča svoje življenje.

Iz njenega življenja se pač za nas dá posneti veliko lepih naukov. Zlasti nad njo vidimo pravo kerščansko stanovitnost, s katero je svojo čistost branila; nad njenim priliznjenim snubačem pa vidimo, kako zapeljiv in prekanjen da je svet, naj bi nam čednost in nedolžnost ugrabil. Zato bi vas rad danes opomnil nekaterih nevarnost, katerim je zlasti ženska mladina na svetu vedno izpostavljena, naj bi se za tega del jih znaprej vedeli bolj ogibati, in tako nedolžne ohraniti svoje duše. — Prosi za nas, sv. Neža!

Razlaga.

Le dva pota deržita proti nebesom; pot nedolžnosti, in pot pokore. Po prvem hodijo vsi tisti, ki svojo kerstno nedolžnost neomadeževano ohranijo. Pot pokore pa morajo nastopiti vsi tisti, ki so oblačilo nedolžnosti zapravili in Boga s kacicim smertnim grehom razžalili. Hodimo pa po tem ali pa po unem potu, ne bo nam obveljalo, da bi v nebesa prišli, ako pred hudobnim svetom ne bežimo, in se njegovih prijaznost ne ognemo.

1. Kar zadeva pot nedolžnosti, uči nas božja beseda in lastna skušnja, da je komaj mogoče, le en dan s hudobnim svetom se pečati, zraven pa nedolžen in brez greha ostati; ja da bi bil toliki čudež, ako bi kdo med hudobnimi bil dober, kakor z babilonskimi mladenči v razbeljeno peč veržen biti pa ne zgoreti. Zakaj ker je človek že po natori k hudemu nagnjen, in se greha še brez učenika lahko nauči, kako bi mogel pobožen in pravičen ostati, ako k popačenosti človeške nature še toliko učenikov greha pristopi, kolikor je hudobnih ljudi in gerdih zgledov na svetu?

Prijatelj Božji in ob enem prijatelj tega sveta biti, je ravno tako nemogoče, kakor ako bi kdo po čelni in sajasti kovačnici klešče in kladva prijemal, pa bi hotel, da bi se ne umazal. „Ali ne veste, praša sv. Jakop, da je prijaznost tega sveta sovraštvo z Bogom?“ In drugod govori sv. pismo: „Kdor za smolo prime, se osmoli, in kdor se s prevzetnim peča, bo tudi prevzet.“ Kar je pa tu od prevzetnosti rečeno, to velja od vsake pregrehe.

Kako, postavim, se je nedolžnemu Jožefu godilo v Putifarjevi hiši, ker je imel dan na dan s poželjivo ženo se pečati? Ako bi ga Bog s svojo gnado ne bil posebno varoval, da se je le z bežanjem spred nje še otel, šel bi bil dragoceni zaklad njegove čistosti in nedolžnosti. Kako se je godilo pobožnemu kralju Jozafatu, ker je s hudobnim Ahabom zvezo prijaznosti storil? Prišel je v največo nevarnost, ne le svoje kraljestvo, ampak celo svojo dušo in svoje življenje zgubiti. Kako se je godilo s Salomonom, potem ko se je z ajdovskimi ženskami spečal? Njegova modrost je postala norost; njegovi bogovi bili so moliki. Ja, še apostelne okužila je spačenost sveta, da je Tomaž postal nejeveren, Peter zatajil svojega mojstra, in Juda Iškariot postal njegov tatinski izdajavec.

Nikar toraj nobeden ne reci, da med svetom zanj ni nevarnosti. Otroci tega sveta sami te ravno nasprotnega učé. Ako namreč koga na prižnici ali v spovednici svariš, naj se greha bolj zvesto varuje in si z večo skerbjo za čednost prizadeva, marsikteri pravi: Duhoven ali mnih lahko to govori, ki ne skuša, kako je in kako gre po svetu. Naše dela, naše opravila, naš stan nas mora, da naj se radi ali neradi po svetu in po njegovih šegah ravnamo. Tako se izgovarjajo otroci tega sveta, kako silno težavno in skoraj nemogoče je, med hudobnimi dober ostati. Takim se zgodi, česar sv. Avguštin od sebe pripoveduje, rekoč: „Po gerdih zgledih zapeljan sem se valjal v blatu svojih grehov, kakor bi bil na lepo dušečem cimetovem lesu ležal. Ko so se moji tovarši bahali z dopovedovanjem svojih hudobij, ki so jih storili, izmisljeval sem si jez mnogotere reči, ki jih nikoli nisem mislil storiti, pa sem vendar terdil, da sem jih doprinašal“. Tako se večidel godi tem, ki se s hudobnim svetom pečajo.

Kaj nam je toraj storiti, da nas svet ne zapelje in ne pogubi? Sv. Avguštin, ki je iz lastne skušnje vedel, kako da je svet poln nevarnost, daje vsem nedolžnim in vsem, ki nedolžni hočejo ostati, ta svet: „Bežite iz srede Babilona, in vsak otmi svojo dušo!“ On hoče reči: Svet je brezbožno Babilonsko mesto, in kdor na brezbožnem svetu hoče oteti svojo dušo, ta beži z njega proč! — Ta svet, porečete, je sicer dober, ali le za malokterega, ker le malokdo zamore pred svetom v samoto zbežati. Zato pa sv. Ambrož veli: „Ako sveta ne moreš s telesom zapustiti, zamore vendar tvoja duša na perutih želja proč zleteti in se proti nebesom povzdigniti“. In sv. Pavel daje tem, ki morajo med svetom živeti, ta svet: „Bratje! glejte, kako bi varno hodili; ne kakor nes pametni, ampak kakor pametni; odkupljuje čas, ker so dnevi hudi. Ne bodite toraj neumni, ampak umejte, kaj je volja Božja“ (Efež. 5, 15. 16.)

Poslušajte, kaj se je bilo nekdaj pobožnemu redovniku Henriku Suzonu primerilo, in učite se iz tega, kako varno in previdno je treba na svetu ravnati. Na svojem popotovanju po Nemškem pride v nek gojzd, kjer je bilo ravno tisti čas od mnogih in pogostnih morij in tolovajstev slišati. Komaj se zmrači, naproti mu pride velik in močen korenjak, ki je imel za pasom dolg nož in v roci ostro bradnico. Ko ga vidi, da je duhoven, stopi predenj, in mu reče: „Tukaj na tem mestu stojite, da se vam izpovem!“ Redovnika spreleti strah in groza, ker je mislil, da mu bo pri tej priči glavo razklal. Kaj mu je storiti? Deleč nikjer ni bilo žive duše, da bi bil sklical na pomoč, in ubežati mu je bilo zastoj. Bogu se zročivši se usede in ga posluša. Tolovaj začne pripovedovati: „Vedite, g. oče, da sem veliko let v tem gozdu prebival, veliko ljudi oropal, veliko jih umoril. Poglejte, tam na unem hrastu sem nekega pobožnega moža zadavil; tam na uni bukvi sem neki ženi vrat prerezal; tukaj ob bregu reke, kjer sediva, sem nekega duhovna, ki me je spovedal, pa sem se bal, da bi me ne izdal, v serce zabodel, in v reko pahnil.“ — Take prigodbe slišati je pač duhovnu moral mertvaški pot po čelu stati, in neprenehoma je sterlel z očmi na nož, ki ga je imel tolovaj za pasom, misleč, ko izpoved dokončata, da bo ž njim ravno tako storil. Vendar pa, ko izpoved opravi, ga izpelje po stranskih potih sopet na veliko cesto in ga spusti v miru.

Povejte, ljubi moji! ali ni bila to strašna nevarnost za redovnika, takemu tolovaju in ubijavcu v pestéh biti? O kolikrat je pač k Bogu zdihnil, kolikrat angela varha na pomoč poklical! Ali ravno tako moraš ti storiti, kedar se ti je s svetom pečati. Tudi svet je ubijavec, da nas mora groza sprehajati, ako na njegove tolovajstva in poboje mislimo. Zato, ako hočeš srečno izpod njegove sekire priti, hodi varno in previdno, beži pred priložnostmi v greh, glej, koga si voliš za svojega prijatla; ne pečaj se s svetom ne večkrat, ne dle časa, kakor je potreba; ne jemlji od sveta nobenih daril, ker to so zanjke in vervi, s katerimi svet vé nedolžne duše loviti. Reci s sv. Nežo: „Imam že drugega bogatejšega in žlahnišega ženina, kteremu sem poklonila svoje serce!“

2. Poglejmo še nekoliko, kakošne nevarnosti ima pa spokornik na drugem ternjevem potu, ki derži proti nebesom! Ne bom vam pravil, da se mora tisti, kdor je Boga s smertnim grehom razžalil, od greha nazaj k njemu spreobrniti, in vreden sad pokore prinesti. Opomniti le mi je treba, da k temu grešnikovemu spreobrnjenju mora pomoči zlasti čeznatorna gnada Božja. Ta pa je tisti glas božji, ki mu na tihem na serce govori in ga k poboljšanju vabi. Ako tega glasu ne posluša, je v največi nevar-

nosti, da se bo zavaljo svoje terdovratnosti vekomaj pogubil. „Iskali me bote, pravi Kristus, pa me ne bote našli; v svojih grehah bote umerli.“ — Le prerado pa se primerja, da grešnik, ki se s svetom peča in je z njimi v prijaznosti, tisti glas Gospodov, ki ga kliče k pokori, presliši. Časne skerbi in prizadetja mu ne dajejo časa, da bi na potrebe svoje duše mislil, in posvetni hrup in šum njegovo uho tako omami, da tega glasu božjega ali ne sliši, ali se zanj ne zmeni. Ali Bog grešniku ne govori vselej in povsod na grešnikovo serce, ampak ob gotovih časih in v posebnih krajih. Ne le v cerkvi, ali pri molitvi in premišljevanji, ampak tudi v družinah, v veselju in kratkočasu, kedar se s prijatli pri polni mizi gosti in raduje, ali s kupčevanjem in prodajanjem peča. Ako pa pri tacih prilikah še človekovega glasu, ki na nas vpije na vse gerlo, velikrat ne slišimo, koliko manj mora grešnik v tem posvetnem dirindaji slišati tiho prigovarjanje Gospodovo?

Od kod, postavim, je prišlo, da je David, potem ko je bil prešestnik in ubijavec postal, celo leto v nespokornosti živel? Ali mu mar Bog tisti čas ni nič gnad skazoval, mu ne na serce govoril? Kaj pa da; ali David njegovega glasu ni slišal za voljo nemirnega življenja, kakoršno je po kraljevih dvoranah, za voljo državnih opravil, mnogoterih razgovorov s svojimi služabniki in podložniki in za voljo družih veselje. In ako bi Bog preroka Natana ne bil k njemu nalašč zato poslal, morebiti bi bil David v svoji nespokornosti umerl. Tako se pa godi z veliko grešniki, da za voljo hrupa tega sveta glas Gospodov preslišijo, ki jih kliče k pokori. Na potu pokore je na dalje še ta posebna nevarnost, ker ima svet navado, da take, ki se hočejo spreobniti in priložnosti v greh varovati, zasmehuje in zaničuje ter mnogotere napotja pred nje zavaluje. Zakaj svet, ki tiči v hudobiji, sovraži vse, ki se nočejo po njegovih naukih ravnati. Kdor pa hoče resničen spokornik biti, mora sovražiti, česar svet ljubi in išče, in ljubiti, česar svet sovraži in zasmehuje. Kaj pa svet bolj sovraži, kakor molitev, post, zatajevanje? Česa svet bolj išče in želi ter strastno požira, kakor razveseljenja, družin, kratkočasov, norčije, dobro jesti in piti in drugih takih nečimurnost? Vsega tega pa se mora spokornik pod zgubo svoje duše skrbno varovati. Iz tega pa sledi, da je resnična pokora silno težavna, in da jih le malo, malo na ternejem potu pokore v zveličanje dospé. Ako si to k sercu jemljemo, spoznali bomo, zakaj sv. Janez tako priporoča: „Otročiči moji! ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu;“ spoznali, zakaj je Kristus apostelnom rekel: „Odbral sem vas od tega sveta, da s svetom ne bote pogubljeni.“ — Ker pa iz sveta ne moremo iti, in ker smo vsi grešniki, da moramo po potu pokore proti nebesom se truditi in potiti, nikar se toraj s svetom ne poenačimo in ne

ravnajmo po njegovih zapeljivih izgledih. Naj se otroci tega sveta sedaj nam posmehujejo; prišel bo čas, ko se bomo mi smejali in veselili, oni pak bodo žalovali in jokali. Bolje je zmiraj biti sovražnik tega sveta in prijatelj Božji, kakor pa prijatelj tega sveta in sovražnik z Bogom.

S k l e p.

Potem takem, ljubi moji! smo videli, da je svet poln nevarnost, bodi si na potu nedolžnosti, ali na potu pokore. Hodimo toraj varno in previdno, da vsaj po enem teh dveh potov srečno priromamo do svojega cilja. Zanašajmo se na božjo pomoč, koja je toliko večja, kolikor večja nam proti nevarnost. S to pomočjo božjo podpirani bomo še mi enkrat prišteti med izvoljene božje, ako ne v belem oblačilu nedolžnosti, ne v kervavem plajšču marterstva, Bog daj! vsaj v višnjem oblačilu pokore! To gnado in srečo sprosi ti, sveta Neža! Amen.

Pridiga na Svečnico.

(Kaj pomenjajo sveče? gov. J. A.)

„Zdaj spustiš svojega hlapca, o Gospod! po svoji besedi v miru; ker so videli moje oči tvoje zveličanje . . . luč v razsvitljenje nevernikom in v čast

Izraelu, svojemu ljudstvu. (Luk. 2, 29—32.)

V v o d.

Danes je ravno štirideseti dan po Božiču. Sv. pismo nam pa pripoveduje, da je Marija svojega sina Jezusa 40 dni po rojstvu, kakor Mojzesova postava veleva, darovala v tempeljno. Zatoraj obhajamo danes praznik očiščevanja device in matere Marije, ali pa god darovanja našega Gospoda Jezusa Kristusa. In v spomin na to tudi keršanske matere svoje otroke kmalo po kerstu prineso v cerkev. Kader k vpeljevanju pridejo, zahvalijo se Bogu za srečen porod, zraven ga pa tudi prosijo, da bi jim na prošnjo device Marije dodelil, z otroci vred enkrat priti v sv. nebesa.

Današnji praznik se pa tudi Svečnica imenuje in sicer zato, ker danes pred mašo sveče blagoslovljajo. Da pa ravno danes sveče blagoslovljajo, pride od tod, ker je stari Simeon Jezusa, ko ga je pri darovanju na svoje naročje vzel, naravnost luč imenoval, rekoč: „Ta je luč v razsvitljenje nevernikom in v čast Izraelskemu ljudstvu!“

Tudi vi, ljubi moji, ste danes pri blagoslovu sveče prižigali. Vzeli jih bote seboj domu in jih bote še večkrat prižigali. Vzemite pa tudi nauk seboj, kterega vam bom danes dal. Hočem vam danes povedati.

„Kaj pomenjajo sveče?“ Jezus, ki je prava luč, naj razsvitljuje vas in mene!

Razlaga.

Kaj pomenjajo sveče, ktere na altarju goré in ktere današnji dan blagoslovljajo?

Te sveče

1. nobenega drugega ne pomenjajo, kakor našega Gospoda Jezusa samega. Tako ga je imenoval sv. starček Simeon; tako ga imenuje na več krajih sv. Janez evangelist, postavim, ko piše: „Bila je prava luč, ktera razsvitljuje vsacega človeka, ki pride na ta svet;“ (Jan. 1, 9.) ja tako se imenuje Jezus sam, ko pravi: „Jes sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja.“ (Jan. 8, 12.). —

Kristus jê tedaj prava luč, ki je prišla na ta svet. V kakošnjem pomenu pa se Kristus sme luč imenovati, spoznali bomo, če pomislimo, kako je bilo pred njihovim prihodom na svetu. Preden je on prišel, stala je po celi zemlji gosta tema zmot, pregreh in zmešnjav. Tam pa, kjer je noč in tema, ni prijetno, ni prijazno. V temi je težko kaj delati, kaj iskati ali dobiti. Človek se v lastni hiši, kjer mu je vendar vse znano, ne more vsake reči dobiti, če je tema. Če je pa kdo v tuji hiši ali v tujem kraju, se pa v temi že clo ne ve nikamor djati; in če bi v neznanih krajih po temnih gozdih po noči hodil, kako lahko in naglo bi zašel!

Lejte, ljubi moji! pred Jezusom je bila na svetu velika tema. Ljudje niso Boga in njegove volje prav poznali, ampak kakor slepci so tavalí v gerdih zmotah malikovavstva in družih hudobij. Se clo Izraelci, izvoljeno ljudstvo božje, ki so bili v postavi Mojzesovi kakor doma, niso nič prav natanko in gotovo resnice spoznali, ampak so dostikrat v velikih zmotnjavah bili zavoljo volje božje. — Toliko manj pa so se spoznali v božjih rečeh neverniki, kteri niso vedeli za Mojzesovo postavo, so bili tedaj kakor tujei; oni so tavalí v strašnih zmotah, so sedeli v temi in v smertni senci.

Kakor pa noč odstopi, kader se na jutru solnce vzdiguje, in kakor zvečer v hiši, ko luč prinesó, naenkrt vse svitlo postane; tako se je tudi naenkrt po celem svetu posvetilo, ko je Jezus Kristus, on prava luč, prišel na svet; zato je tudi tista noč v dan se spremenila, ko je angel v velikih svetlobi prastircem njegovo rojstvo oznanil. — On je razpodil teme in je razsvetlil vse, ki so

sedeli v smertni senci, ker nas je natanko podučil, kakšen je Bog in kaj je njegova volja; ker nam je pokazal pravo pot proti nebesom, in nam jo še zdaj kaže s svojim naukom in zgledom.

Sveče tedaj, ktere danes mašniki blagoslovljajo, sveče, ki na altarih pri božji službi in pri delitvi sv. zakramentov goré; sveče, ki ste jih danes med blagoslovom prižgali in jih bote še večkrat v roke vzeli: te sveče ne pomenjajo tedaj drugega, ko našega Gospoda Jezusa samega. — Zato je tudi v keršanskih hišah stara in lepa navada, da vselej, kader svečo prižgó ali jo v hišo prinesó, rečejo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ —

Ljubi kristijan, kako prijetno je, če je zvečer hiša razsvitljena, kako lepo če svitlo solnce temno noč prežene! Vsak dober človek se luči in svitlobe veseli. Misliti bi morali, da so ljudje, ki so popred v temi in smertni senci, z veseljem pozdravili pravo svitlo luč, Jezusa Kristusa, ko je prišel na ta svet. Ali kaj nam pravi sv. Janez: „V to svoje je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli!“ (Jan. 1, 11.) To se pravi: Veliko ni hotlo Jezusa spoznati, ker jim je bila luč zoperna, ker svojih hudobij niso hotli zapustiti. Zato ravno ta evangelist na drugem kraji piše: „Hudobni sovraži luč in ne pride na luč, da niso svarjene njegove dela“ (Jan. 3, 20.) t. j., hudobni se skriva in je raji v temi, da se ne zvedó njegove dela, ker so hudobne; pošten človek pa pride na dan, ker so njegove dela dobre in v Bogu storjene.

Kakor takrat, je še naše dni. Hudoben človek, ki greh dela in hudobne reči počenja, sovraži Kristusa, sovraži luč in se skriva, ker so njegove dela hudobne. Sovraži tudi predpostavljene, starše in duhovne, ker jim ti večkrat posvetijo, resnico povedó; njim pa luč in resnica ni všeč, ker bi sicer svojih hudobij uganjati ne mogli. —

Kaj še pomenjajo sveče?

2. Nas sveče spominjajo na prve čase keršanstva. V začetku keršanstva ni bilo za kristjane tako prijetno, kakor je zdaj. Takrat se jim je pač hudo godilo. Nikar ne mislite, da so prvi kristijani imeli cerkve, kakor jih mi imamo; da so smeli božjo službo očitno opravljati, kakor mi! Nikakor ne. Komaj so se kristijani pokazali, so se vzdignili zoper nje vsi, ki so temo bolj ljubili, kakor luč, namreč sladnostni neverniki in zagrizeni judje. Začeli so jih preganjati, loviti in neusmiljeno moriti. Kaj so pa kristjani storili v teh žalostnih časih? Ali so iz strahu pred preganjavci službo božjo opuščali? ali so vero zatajevali? Kratko malo ne. Skrivali so se po kotih; shajali so se po noči v podzemeljskih jamah in so tam božjo službo opravljali, pod zemljo svojega Boga molili. Take jame so še sem ter tje ohranjene, po-

sežno veliko jih je v Rimu; imenujejo jih katacombe. Da so pa mogli v teh jamah in po noči božjo službo opravljati, bilo je luči treba. V spomin na to še zdaj pri maši sveče goré, če je tudi svitel dan.

Kaj naj si tedaj mislimo, kader vidimo sveče na altarji goreti? Spominjajmo se takrat na žalostne prve čase keršanstva, spominjajmo se tudi velike gorečnosti prvih kristjanov. O, kako ti prvi učenci sv. vere osramoté marsiktere mlačne kristjane naših dni. Ni se bati preganjanja, ni treba skrivati se v podzemeljskih jamah, ni treba po noči vstajati in s smertno nevarnostjo hoditi k božji službi — in vendar: koliko jih je, ki tako radi zanemarjajo božjo službo, da, še clo taki so, ki jo iz zanikernosti in razuzdanosti opusté! Zato bodo pa tudi take prvi kristjani na sodbi tožili!

Kaj še pomenjajo sveče?

3. Pomenjajo pa še sveče, naj bo vsak kristijan sam svitla luč in goreča sveča, ki naj gori za čast božjo, zveličanje svoje duše, in v zgled svojemu bližnjemu.

Poglejte kristjani sveče na altarji ali pa v svojih rokah! Če goré, kam šviga plamen? Naravnost proti nebu. To nas uči, da tudi mi moramo goreti za čast božjo in hrepeneti po nebesih in po tem, kar je gori, ne pa po tem, kar je tukaj okoli nas na zapeljivem svetu. Poskusi svečo proti tlam oberniti, hitro ti bo ugasnila.

Ravno tako moramo tudi reči, da v tistem kristjanu ne gori ljubezen božja, ki le pozemeljske reči išče, se le po zemlji okoli ozira; za nebesa, za dušne reči mu pa mar ni.

Ni pa že zadosti, da le hrepenimo po nebesih, mi se moramo tudi zanje truditi in delati. To nas uči zopet sveča, ki je iz vozka vlita. Kdo je vozek nosil, kdo ga je napravil, da tako lepo gori? Pridna bučela. Enaki pridni bučeli moramo tudi mi vsaki dan za nebesa kaj storiti in dobrih del si nabirati za večno življenje.

Mi pa moramo biti tudi v tem pomenu goreča sveča, da svojemu bližnjemu lep zgled dajemo s poštenim, pobožnim življenjem, kakor nas opominja Jezus Kristus, ki pravi: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaše dobre dela, in častili vašega Očeta, ki je v nebesih“. (Mat. 5, 16.). Kakor sveča pot razsvitljuje ne z besedami, ampak s svitlobo; tako moramo tudi mi svojemu bližnjemu pot proti nebu kazati ne le z opominjevanjem, ampak veliko več s keršanskim življenjem.

Sklep.

Tako smo tedaj slišali, kaj nas sveče učijo. Kolikorkrat jo prižgemo ali vgladamo, kaj si mislimo, da ona pomenja:

Jezusa Kristusa, katerega moramo hvaliti in častiti, ker nam je pravo spoznanje in resnico prinesel iz nebes, — naj se spomnimo tistih žalostnih časov, ko so mogli kristjani pod zemljo božjo službo opravljati in to naj nas k veči gorečnosti spodbada; vedimo pa tudi, da moramo sami biti svitla sveča, ki naj gori za čast božjo in za zveličanje naše duše, ki naj sveti našemu bližnjemu z lepim keršanskim življenjem na poti proti večnosti. Ljubi moji, če bomo tako mislili in tudi po tem živeli, potem se nam ne bo bati večne teme, ampak upati smemo, da nas Bog tje sprejme, kjer sveti večna luč in gori solnce pravice Kristus Jezus. Amen.

Pridiga za nedeljo Septuagesimo.

(Od duhovne lenobe; gov. K. K.)

„Kaj stojite tukaj brez dela celi dan?“ (Mat. 20, 6.)

V v o d.

Veliko jih je kristjanov, katerim bi se moglo po današnjem sv. evangelju očitati: „Kaj stojite —“. Tudi se ne morejo izgovarjati, da jih ni nihče najel; zakaj vsi smo k sv. Jezusovi veri poklicani, vsi smo poklicani, da delamo v nogradu Gospodovem, t. j. da po keršanskem življenji čast božjo povišujemo in si tako denar nebeškega plačila služimo. Vsem nam je rečeno: „Pojdite tudi vi v moj vinograd in dal vam bodem, kar bo prav“. Ali koliko jih je, ki ta nebeški klic preslišijo, ki se za vabilo nebeškega

Gospodarja nič ne zmenijo. To so vsi tisti, kateri brez keršanskega življenja po prostornem tergu posvetnega zadržanja in veseljevanja postajajo, vsi tisti, kateri v duhovno lenobo pogreznjeni za vse drugo očesa in ušesa in serce imajo, le ne za Boga in božje reči, le ne za nebesa in večnost, le ne za svojo neumerjočo dušo. Da bi se vsi ti zveličanskega dela z večo gorečnostjo lotili, hočem vam v današnji pridigi na kratko razlagati:

1. Kako duhovna lenoba človeka vsega zaslužnja za večnost oropa.

2. Koliko mu vrh tega še očitne škode prinese.

Sad tega premišljevanja naj bo, da bi se mi učili, gnado božjo kot naj večo dobroto obrajtati in naj zvesteji ko mogoče ž njo ravnati k našemu zveličanji. To nam dodeli, usmiljeni Bog! po priprošnji Marije, matere vseh gnad!

Razlaga.

1. Kdor svojih dobrih del ne stori, kakor jih Bog želi, nima od njh nobenega zaslužka pri Bogu, to je tako jasno, kakor svitlo solnce. Hudobni Kanj si izbere za daritev od najslabšega žita, — in glejte, dim zažgane daritve se gerdo pozemlji vali, Bog v nebesih nima dopadenja nad njo, zoperna mu je in konec Kajnov je pogubljenje. — Tudi farizeji so dosti dobrega doprinašali, milošnje dajali, ojstro se postili, obilno molili, in vse to na videz na božjo čast in povelicanje; ali skrivši v njih sercih je le tičal goli napuh, iz kterega so vse pobožne dela izvirale; in studilo se je Bogu nad vso njih pobožnostjo, namesti nebes so si le pekel služili.

To naj si zapomnijo leni med kristijani, ki jim ni mar za to, kako bi svoje dela Bogu dopadljive in prijetne storili, ker jih ne opravljajo Bogu na čast, ampak iz drugih nečimurnih nagibov. Leni kristijan sicer hodi v cerkev, k sv. božji službi, pa le iz navade brez prave gorečnosti; časti sicer presv. Rešnje telo, pa se mu le na pol pripogiblje, sv. križ le tako po verbu dela, se ogleduje prederzno po cerkvi, znabiti še nesramuo pase svoje oči, se poslanja, smeji, posvetno govori in druge moti, znabiti ga je še sram, klečati ali roke pri molitvi skleniti in tako vse sv. šege zanemarja, po kterih se prava pobožnost spozna in poviša. Pridigo in keršansko podučenje posluša brez pazljivosti, brez terdne volje pobjlšanja, ravno tako tudi moli ves razstrošen in brez potrebnega

spomina na Boga, pred jedjo in po jedi da se za silo pokriža, zjutraj in zvečer le tako med slačenjem nekoliko moli, ali celo še le na postelji. Prejemlje sicer sv. zakramente, pa le enkrat, ali če je veliko, 2krat na leto, in še tedaj brez potrebne priprave, le bolj iz navade ali da še pred svetom za kristjana velja. Karkoli in kako napeto tudi dela od svita do mraka, celi dan si še v misli ne vzame, da bi delal za božjo čast in za božjo sv. voljo, ampak le samo, da sebe in svojo družino počeno preživlja, in ako bi kaj premoženja gleštal, roke križem bi deržal in lenobo bi pasel. Tako tedaj leni kristjan svoje dobre dela na veter seje in se ob več ali manj nebeškega zaslužnja spravi, ker se ne zmenja zato, ali so Bogu všeč ali ne. Bog ne gleda toliko na delo, kakor na serce, s katerim se opravlja. Ni mu dosti, da moliš, ampak da tudi s čistim, pobožnim srcem. Ni mu dosti, da vbogajme daješ, ampak da tudi za njega del in z veselim srcem. Ni mu dosti, da zvesto delaš, ampak da tudi iz pokorščine, iz ljubezni do Njega, da mu vse svoje djanje in nehanje posvečuješ. Le kar za Boga storiš, zato boš tudi plačilo od Boga prejel.

Kaj misliš, ko bi ti kakega hlapca imel, on pa bi tebi le po svoji, ne po tvoji volji služil, bi le delal, kar in kakor se njemu zljubi, ali bi bil zadovoljen ž njim? Ali ko bi dekla sicer delala, pa bi bila ven in ven nevoljna pri svojem delu, črna in sitna, ali bo prijetna svoji gospodinji? Ali ko bi ti rokodelec kako obleko napravil, pa vse pretesno ali prekratko, ali boš mar hvalil njegovo delo? Mislim, da ne, ampak prej ko prej boš takega delavca iz službe djal. Tako tudi Bog v nebesih z našo službo ne more za dobro vzeti, dokler mu je ne storimo popolnoma po volji, ako celo ne storimo, kar Bog od nas želi, ali pa tako ne storimo, kakor Bog želi. In glejte — mi se ne zadovoljimo s slabim delom, ki ga nam drugi opravijo, in vendar jim nimamo velicega plačila dati. Bog pa nam neizmerno plačilo dati obljubi, plačilo, od katerega besede aposteljnovne (Rimlj. 8, 18.) veljajo, „da vse sedajno terpljenje se ne da primerjati prihodnji časti, ktera se bo nad nami razodela“. Naj bi mi tudi 1000 let naprej naprej in noč in dan Bogu na čast z največo skerbjo in zvestobo delali, vendar ne bi si le za en trenutek nebeškega veselja zaslužili, koliko več pravice je toraj, da vsaj to malo, kar Bog od nas tirja, z največo pridnostjo in natanjčnostjo delamo. Kakoršno delo, takšno plačilo. — O kaka škoda za toliko lepih priložnost, zaslužljive dela za nebesa si nabirati, ki jih lenuh v nemar pušča! Kako se mu je bati, da se bo na sodbi s praznimi rokami prikazal, ker je vse svoje dela, pobožne in posvetne, brez dobrega namena, brez dolžne zvestobe opravil!

Druga sorta duhovne lenobe pa v tem obstoji, da se gnade

božje, ki nam iz nebes dohajajo, nemarno zamečujemo, namesto da si jih v prid obračamo. Zdaj nam Bog nebeško luč pošlje, ktera tako jasno kaže gerdobo pregrehe in lepoto keršanske čednosti, potrebo znotrajnega zatajevanja ali premagovanja serca, pa tudi zunajnega križanja mesa; zdaj nas božja gnada priganja, ponižnim biti, zdaj svoje očesa ali ušesa ali svoj jezik krotiti, zdaj molčati ali pogrške svojega bližnjega zakrivati, zdaj mu kako ljubeznjivo postreči, ali kako krivico pozabiti, ali kako grešne priložnosti se zogniti. Kolikrat Bog sv. Duh k nam govori, naše vesti gromeči glas, nam naše vsakdanje grehe očita, naše zamude dobrega, našo lenobo v božji službi, našo zanikernost v dopolnovanji svojih stanskih dolžnost, mehkuženje poželjivega trupla našega in preveliko nagnjenje našo do posvetnih veselic. Pa tudi razne lepe izglede nam pred oči postavlja, po katerih nam ta ali uni naprej sveti in nas k zvestemu posnemanji vabi in nekako sili: Tu in tam neketeri naglo ali prezgodnjo smert stori po božjem dopuščeni, naj bi se mi spomnili svoje umerljivosti in se zdramili iz grešnega spanja; pa tudi nam samim pošlje včasih kako boleње, naj bi mi na smert ne pozabili in bi edino potrebno, pripravo namreč na smert oskerbevali. Tudi vse naše znanosti in zmožnosti, naše zdravo truplo, premoženje naše, in vse, kar smo in kar imamo, od božje milosti nam je dano, naj bi mi vse to našim in dušam naših bratov v prid obračali. „Taka je volja božja, vaše posvečenje“, (I. Tes. 4, 3.) in „kdor je svet, naj bode še svetejši in pravičen še pravičnejši“. (Apok. 22, 11.). Kaj pa mi z vsemi temi darovi delamo? O le preradi zapravljamo te milosti božje ali pa jih v duhovni lenobi zakopljujemo, da nam malo ali celo nobenega dobička za naše revne duše ne donašajo. Tako naj boljše očetovske namene božje, ki jih z nami nevredneži ima, po svoji nemarnosti v nič devljemo, samih sebe pa neizrečeno obropamo in si naj večo škodo nakopavamo. Ljubeznjivi Jezus pa pravi: „Kaj pomaga — škodo terpi? Kakšno menjo bo človek dal za svojo dušo?“ (Mat. 16, 26.)

2. (Mat. 25, 14—30.). Neki človek je na ptuje šel in je poklical svoje hlapce in jim zročil svoje blago, enemu 5 talentov, enemu 2, enemu 1.

Nazaj pridši, obrajt ima s svojimi hlapci. Perva dva sta mu ravno toliko pribarantala, kolikor sta bila prejela. Le tretji je še svoj edini talent v zemljo skril in ga je brez dobičkov in brez obresti gospodu nazaj prinesel. Tedaj se gospod razserdi nad lenim hlapcem in vkaže mu še isti talent vzeti in ga drugemu dati, kateri je 10 talentov imel; malopridnega hlapca pa vreči v zunajno temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi“. Glejte — dragi moji —

kakošno škodo duhovna dremota seboj pripelje! Pripravi nas namreč ob vse gnade, ki jih zvesto ne rabimo in verh tega človeka v dušno slepoto zapelje, kjer kakor v temni ječi, od svoje lenobe vklenjen leži.

Čudno se nam zdi, kar je Jezus pri tej priložnosti govoril, pa je gola resnica, da vsakemu, kateri ima, se bo dalo, in bo obilno imel; kdor pa nima, mu bo še, kar se zdi da ima, odvzeto“, t. j., kdor z gnadami, ki jih prejme, zvesto dela in si ž njimi dosti duh. zakladov nabira, temu bode zmirom več in več gnad dohajalo. Kdor pa zadobljene gnade zamečuje, temu se ne le nove gnade ne podelijo, ampak še poprejšne se mu vzamejo. Zares pravična pa tudi strašna sodba nad nemarnim hlapcem! Pravična — zakaj ako bi kak imeniten in mogočen gospod svojega hlapca obiskal, mu pomagat in ga obogatit, hlapec pa bi dvuri pred njim zapahnil — kdo bi se čudil, ako blagovoljen gospod odide in revnega hlapca v sromaštvu pusti in mu še to odtegne, kar mu je bil že poprej dodelil? Ravno tako se lenemu ne zgodi krivica, ako mu Bog ne le daljšnih gnad odreče, katerih v svojej nehvaležnosti vreden ni, ampak ga še od poprejšnih, že davno prejetih, pa slabo porabljenih odstavi! Lenuh si je sam kriv, ako je roka božja nad njim prikrajšana.

Kako strašna pa je tudi zguba le ene same gnade, vidi se iz tega, ker gnada se gnade derži, kakor klepi na kaki verigi. Vzemi le enega proč, in veriga je pretergana. Tako tudi, kdor eno gnado zaverže ali zamudi, ž njo vred jih veliko zgubi. Le ta tesna zveza med gnadami naj nas vedno v sv. strahu obderži, naj nobene tudi naj manjše gnade ne zanemaramo, da bi kje ž njo vred tudi veliko drugih, nam naj bolj potrebnih k zveličanji, ali pa še celo gnade stanovitnosti do konca ne zapravili. Le ta naj večja gnada več ali manj od porabe poprejšnih gnad odvisi, in: .Le kdor do konca — i. t. d. Kdor pa pridobljeno gnado v nemar pušča, težko bode do konca stanoviten, ker duhovna slepota, nasledek njegove nemarnosti, ga le prelehko v razne pregrešne zmote in zadnjič v peklenski brezen potisne. Zgodi se mu, kakor učencem na oljski gori, kateri so dremali, ne pa čuli in molili, da bi v skušnjavo ne padli; 3krat pride ljubi Jezus k njim in vse 3krat jih najde speče. Ali kaj jim reče pri vsakem obiskanji? Pervokrat jih ljubeznjivo posvari, da še ene ure niso mogli ž Njim čuti. Drugokrat jim ničesar ne reče več, ampak molčê se verne od njih nazaj. Tretjikrat jih še nekako poterduje v njih dremoti, rekoč: „Spite zdaj in počivajte“. Tako tudi Bog z dušo ravna, ktera v duhovnem spanji neskerbno leži, dokler bi imela čuti. Iz perva jo razsveti, da svojo malopridnost spozna, jo z lepim in hudim nagovarja, naj bi se poboljšala. Ako pa duša le ne posluša

božjega glasu, tedaj vtihne in jo pri miru pusti. Nebeška luč taki duši vgasne, glas vesti se v terdo molčanje zavije, naj si tudi duša še tako hudo razsaja; to je začetek duhovne slepote, ktera potem takem bolj in bolj grešno dušo pokriva, da pravega pöta v zveličanje več ne najde. Zmerom mlačnejši prihaja v božji službi, čedalje večje grehe doprinaša in vendar svojega revnega stanu ne spozna, zgodi se ji po besedah, ki jih je sv. Duh v skrivnem raz. (3, 17.) škofu v Laodiceji govoril: „Praviš: Bogat sem in obilno premožen in ničesar ne potrebujem, in ne veš, da si reven in usmiljenja vreden in vbog, in slep in nag“. O to je dušna revščina, da je ni več; pa je le zaslužena kazen za zaničevanje božjih gnad. Ako tedaj vboga duša sama sebe in žalostnega stanu svojega ne vidi in ne vidi strašnega prepada, ki jej naproti zija, kako bi se mu še vtegnila, kako se zveličala? Le eno stopinjo še in prenesrečna duša je pokopana v tistem groznem jezeru, kateri ognja in žvepla gori, od koder se dim njih terpljenja vzdiguje od vekomaj do vekomaj.

S k l e p.

Te nesreče nas varuj dobrotljivi Bog! Mi pa, dragi moji bodimo zvesti, skerbni in goreči v tem, kar se našega zveličanja tiče: S sv. strahom in trepetom delajmo za zveličanje svoje in ne prejelijmo gnade božje nepridoma (II. Kor. 6, 1.). Glejte zdaj je prijeten čas, zdaj je dan zveličanja. „Zatoraj danes, kedar čujete Gospodov glas i. t. d. Amen.

Pridiga za nedeljo Seksagezimo.

(Ali smo dolžni pridige in kerš. nauke poslušati? gov. — f.—)

„Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša“. (Luk. 8, 8.)

V v o d.

Človek, popoten vbožec na zemlji, kruha potrebuje za truplo; pa tudi za dušo mu je popotnice potreba, dokler hodi iz časnosti v večnost. Pervi živež (kruh za telo) nam iz zemlje prirašča; za dušno hrano nam je pa Jezus zernje iz nebes prinesel, — zernje, ki raste iz zemlje spet v nebesa nazaj, in človeka po poti iz časnosti v večnost redi. To je seme besede božje, od kterega nam v današnjem sv. evangelju Jezus, naš ljubi učenik, tako lepo pripodoba razlaga. Ljubi kmetje! če nobeno tako vsaj današnje sv. evangelje vam mora k sercu iti, zakaj prav po domače vam ga Jezus razlaga, vaše vsakdanje delo vam za učenika da. Vi obdelujete svojo zemljo na polju in v goricah od leta do leta, ker vam žetev in obilno tergatev obeta, začnite tudi enkrat duhovsko zemljo svojega serca prav obdelovati, z nebeškim semenom božje besede skerbno obsevati, da vam bo rodila žlahni sad večnega veselja. Ali veste kako? Ravno tako, kakor zemljo na vašem polju. — Seme besede božje se mora na zemljo človeškega serca prav pridno sejati s tim, da poslušate božje nauke; se mora serca prijati in v tistem ohranjati; se mora z človeškim življenjem tako združiti, da vse življenje po njem spremeni; se mora v človeškem sercu zvesto pleti, vse hude navade odvreči; se mora z solčno toploto in mokroto blagomilosti božje ogrevati in rositi. Danes govorim le od pervega, namreč od dolžnosti naše, seme besede božje prav pridno sejati na zemljo našega serca s tim, da poslušate božje nauke ali z drugo besedo, da smo dolžni besedo božjo, kakor se nam v pridigah in keršanskih naukih

razlaga, poslušati. K temu nas že Jezus sam opominja rekoč: „Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušaj;“ zatoraj zvesto poslušajte!

Razlaga.

Druga cerkvena zapoved nam dolžnost nalaga, vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik sv. mašo spodobno, pobožno poslušati. Z daritevjo sv. maše pa je bilo o takih dnevih že od nekdanj sklenjeno razlaganje božje besede. Kmalu potem, ko je preganjanje v 4. veku nehalo in so kristjani smeli službo božjo očitno in slovesno obhajati, najdemo v cerkvi tudi že lepo navado, da je po branju dela sv. pisma stare in nove zaveze in po nekem dokončanem petju eden nižih služabnikov božjih na prižnico stopil, ter bral oddelek sv. pisma iz enega ali drugega štirih evangelj, kakor je versta nanesla. Po tem branji je pa škof sv. evangelje, katero je bilo brano, razkladal, ali pa kake druge bukve sv. pisma razlagal, in kristijane opominjal, po zaslišani božji besedi živeti. In glejte, to le je bila pridiga njega dni. Ob nedeljah in praznikih ni bilo nikoli nobene maše brez pridige; oznanovanje božje besede se je v prvi poglavitni del sv. maše štelo. Pa tudi že poprej, dokler so še silne preganjanja kristjanov terpele, bilo je razlaganje besede božje v navadi, kakor nam to sv. cerkveni učenci spričujejo. Iz tega pa vidimo, da je bila pridiga že od njega dni del sv. maše, ž njo tesno sklenjena, dolžnost kristjanov pa, jo poslušati, ko bi tudi nobenih drugih nagibov ne bilo.

Pa ne le samo zavoljo tega, ki je bila pridiga že od nekdanj v cerkvi v navadi, smo jo dolžni poslušati, temoč tudi zavoljo tega, ker se:

1. V pridigah (kako tudi v kerš. naukih) božja beseda oznanuje. Pravi namestniki božji ne govoré sami, kader besedo božjo oznanujejo, ampak sv. Duh skoz nje govori, kar je Jezus sam svojim aposteljnóm obljubil. Niso človeške zmišljave, kar vam pravijo, temuč resnice božjih naukov. Res, da vam besedo božjo večkrat z drugimi besedami povedó, kakor je v sv. pismu zapisana, ter vam jo kos za kosom po domače razlagajo in razdrobé, kakor se malemu detetu pozveči jed, ker bi jo sicer vsi ne zastopili, toda zavoljo tega svoje cene ne zgubi, marveč še le bolj njeno vrednost lahko spoznate, ter je zapopadete. Da se pa v cerkvi sv. veri nič nasprotnega ne uči, sv. kat. cerkev čuje z

Jezusovo pomočjo. — Oh kako radi bi mogli toraj pridige in kerš. nauke poslušati, ker se vašim dušam kruh drobi za večno življenje! Kaj ne, ako bi Bog sam vam svojo sv. voljo oznanoval, kakor našim pervim staršem v raju, ali bi pa še Jezus sam med nami hodil, ter nam svoje nebeske nauke razlagal, pač zamerljivo bi ga poslušali? Obljubim, da bi le ene njegovih besed ne preslišali, le enega njegovih naukov ne prezerli! Na vse drugo bi pozabili, ter le na to merkali, kar on pravi in govori! — Ali bi pa zavoljo tega ne hotli besede božje poslušati, ker vam jo ne več Kristus sam, ampak le njegov namestnik oznanuje? Saj kruh zavolj tega svoje tečnosti ne zgubi, naj vam ga ta ali una roka pomoli, in beseda božja ne svoje cene, naj vam jo en ali drug oznanuje. Dober otrok nauke svojega očeta zvesto posluša, naj mu jih oče sam pravi, ali, če je dalječ od njega, le po drugem sporoča; in pridn kristjan besedo božjo rad posluša, naj mu bi jo ali Bog sam oznanoval, ali pa le njegov poslanec, njegov namestnik, razlagal! — Dolžni smo besedo božjo v pridigah in keršanskih naukih poslušati:

2. Tudi zato, ker nam jo sam Bog zapoveduje poslušati. Ko je bil Bog Izraelcem po Mojzesu spisano postavil, ukazal jim je jo vseskozi premišljevati. Rekel jim je: „Vtisnite si te moje besede v srece in premišlujte jih; denite si jih v znamenje na roke in postavite si jih pred oči. Uči svoje otroke, da jih premišlujejo, kader sediš v svoji hiši, ali po poti greš, ali kader se vležeš ali vstaneš. Zapiši si jih na prage in vrata svoje hiše, da se pomnožijo tvoji in tvojih otrok dnevi“. (V. Moz. 11, 18—21.). In v novem testamentu je Jezus Kristus apostelnom, ko jih je po svetu razposlal, posebno zapovedal narodom njegove svete nauke oznanovati. „Pojdite, jim je rekel, in učite vse narode“. (Mat. 18, 19.) Pa tudi narodom je zapovedal apostelne poslušati, ker je apostelnom rekel: „Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje“. (Luk. 10, 16.). In koliko mašnikov, ljubi kristjani! vam je Jezus Kristus, ki zdaj v nebesih sedi ob desnici svojega Očeta, že poslal, da vam v njegovem imenu njegove svete nauke oznanujejo! Kaj ne, da so vam dolžni pridigovati? Pa glejte, ravno tako ste tudi vi dolžni njih pridige poslušati. Vaši duhovni pastirji bi Jezusovemu povelju nasproti ravnali, ko bi ne hotli pridigovati; pa ravno tako bi tudi vi Jezusovemu povelju nasproti delali, ko bi ne hotli pridig (in keršanskih naukov) poslušati.

3. Pa ko bi nam tudi Bog ne zapovedal njegove božje besede poslušati, vendar bi jo morali poslušati zavoljo svojega lastnega dobička. Božja beseda nas podučuje, kaj nam je

storiti, česar pa varovati se, da bomo že na tem svetu srečni, v prihodnjem življenju pa večno zveličani. Božja beseda nas razsvetljuje, in nam kaže ozki in robati pot, po katerem samem se pride v nebeško kraljestvo. „Božja beseda, pravi sv. Pavel, je dobra v učenje in prepričanje“. (II. Tim. 3, 16.). In kraljevi prerok David govori Bogu: „Tvoja beseda je svetilo mojim nogam in luč stezam“. (Ps. 118, 105.)

S kolikošno skerbjo in pridnostjo, ljubi moji! se pač človek dela uči, s katerim se upa vse prislužiti, karkoli gre k srečnemu življenju na tem svetu! Pa sreča tega sveta le nekoliko časa terpi: še sto let ne preteče, in nič več človeku ne pomaga rokodelstvo, ktereга se je s toliko pridnostjo učil; nič več ne pomaga časno premoženje, ki si ga je z rokodelstvom pridobival. Sreča pa, ki čaka pravičnega kristjana unod groba v svetem raji, je večna, nikoli ne bo minula. S kolikanj večo pridnostjo bi se mogli tedaj še le tistega dela kristjani učiti, s katerim se večna sreča v nebesih služi! Tega dela nas uči božja beseda, ker nam pripoveduje, kaj je prav, kaj je greh, kako dobro delati, kako se hudega varovati. Kdo bi tedaj ne hotel božje besede poslušati, ako le želi v nebesa priti?

Kolikanj hrepeni, pomislimo še to, kolikanj hrepeni po luči in svitlobi popotnik, ki ga terda noč na razpotji dobi, in si ne upa stopinje storiti iz strahu, da bi pravega pota ne zgrešil in ne zašel! In vendar če zaide, le kratka nesreča ga zadene, ki se da kmalo popraviti. Tudi mi smo popotniki proti svoji domovini, proti nebesom; pa v tamni noči popotujemo, ako nimamo božje besede, da bi nam steze razsvitljevala. Ker se pa v tamni noči pravi pot v nebesa lahko zgreši in nastopi pot v večno pogubljenje; kolikanj moramo tedaj še le mi, keršanski popotniki proti nebesom, po luči božje besede hrepeneti, da nam pravi pot razsvetljuje in kaže, ker brez te luči tako lahko v večno pogubljenje zaidemo! Kdo bi toraj ne hotel božje besede poslušati, ako res želi v nebesa priti?

Oh, moji preljubi! kakošni bi pač bili, ko bi ne imeli božje besede, da nas uči, kaj delati, kaj pa opuščati, da nam kaže pravi pot, po katerem je hoditi? V strašne hudobije bi se pogreznili, ko neverniki, katerim ni še luč Jezusovih naukov prisvetila in toraj pregrehe doprinašajo, nad katerimi keršansko serce trepeče. Neverniki svoje malike z hudobijami časté. O slepota! Neverniki delajo z bližnjim nizkega, revnega stanu kakor mi z neumno živino; revnega bližnjega kupujejo, mu težke dela nakladajo, ga spet prodajo ali umoré. O pregreha! Neverniki v čast tudi svoje otroke moré. O hudobija! —

Pa saj sami veste, kakšni so še clo v Jezusovih naukih rojeni in zrejeni kristjani, kateri pa, ko odrastejo, za Jezusove nauke nič več ne marajo, ampak jih znad sebe stresejo in v nevednosti zarujové. Ali niso taki nevedni zarobljenci naj gerši nečistniki, pred kterimi ni nedolžnost nikoli brez skerbi? Ali niso tatje, pred kterimi ni blago nikoli dosti zaperto? Ali niso tolovaji in ubijavci, pred kterimi si ni človek na nobenim samotnim potu ne premoženja ne življenja svest? Ali niso ropavci, pred kterimi ni nobena cerkev zadosti zaklenjena? Ali niso taki zdvijani zarobljenci sami hudiči v človeškem mesu? Pa kaj pravim hudiči? ali niso od hudičev veliko hudobniši? Hudič nam škoduje, ako sami hočemo; taki nas pa zoper našo voljo v strašno nesrečo pripravijo. Če pa še taki v Jezusovi veri rojeni in zrejeni kristjani zamorejo tolikošni hudodelniki biti, ki vendar pri vsi svoji nevednosti še veliko Jezusovih naukov vedó; kaj pravite, kakšni morajo še le ljudje biti, ki od Jezusovih naukov clo nič ne vedó?

Kdo tedaj še ne spozna, da je naša ojstra dolžnost, božjo besedo poslušati, da nas podučuje, in nam kaže pravi pot v nebesa? Božja beseda, da vam ob kratkem povem, nam je k zveličanju ravno tako potrebna, kakor Jezusova smert na križu. Vsak zmed nas ve, kako potrebno je bilo za naše zveličanje, da je Jezus terpel in umerl. Rešil nas je s svojo smertjo od večnega pogubljenja, v katero smo se bili po izvirnem grehu zakopali; zadobil nam je spet nebeško kraljestvo. Pa glejte! kakor je k našemu zveličanju potrebna Jezusova prelitá kri, ravno tako nam je tudi potrebna k zveličanju božja beseda. Zastonj bi bili od pogubljenja rešeni, ko bi zdaj po širokem potu hodili, kateri derži v pogubljenje; in po tem poti bi še iz nevednosti hodili, ko bi bili brez božje besede.

4. Kaj pa ko bi bil kristjan v Jezusovih naukih popolnoma podučén? Tukaj vam ne bom še le skazoval, da takega kristijana ni lahko dobiti, kateri bi bil v Jezusovih naukih tako do dobrega podučén, da bi mu nobenega poduka več potreba ne bilo; zakaj če se tudi kdo v svoji mladosti Jezusovih naukov tako nauči, kolikor je človeku njegove starosti mogoče, ali jih ne bo sčasoma pozabil, ako jih večkrat ne sliši? In pa kateri človek se zamore v svoji mladosti Jezusovih naukov tako do dobrega izučiti, da bi v svoji odraščeni starosti novih ukov ne potreboval, ki mu jih v mladih letih še ni bilo treba, in ko bi jih takrat tudi ne bil razumel, ko bi se mu bili tudi pravili?—

Človek nobeni dosti ne zna, naj manj pa keršanskega nauka; neskončen, večén je Bog, neskončne tudi božje resnice; nikdar jih zadosti spoznali ne bomo, nikdar zadosti svoje dolžnosti do njega

spolnovali. Jezusovi učenci so cele tri leta Jezusa poslušali, in vendar jim je zadnjič še rekel: „Vam še veliko imam povedati, pa mene zastopiti ne morete“. Koliko bi imel on povedati še le nam, ki nauka njegovega clo malo, pogosto tudi nič ne poslušamo. Božjo besedo poslušati je tedaj od dne do dne, do leta do leta naša dolžnost; in „Srečen je, kdor božje postave premišljuje dni in noči“. (Ps. 1,)

5. Pa ko bi bil tudi kateri kristjan tako izučen v Jezusovih naukih, da bi clo nobenega novega nauka več ne potreboval, in tudi nič več novega slišati ne mogel: vendar bi le bil dolžen božjo besedo poslušati. Božja beseda ne podučuje samo, kaj je prav, kaj pa greh, kaj storiti, česa pa se varovati; ampak tudi zvestemu poslušavcu čednosti prikupuje, grehe pa pristuduje, serce k dobremu ogreva in k bogaboječnosti vnema, priganja zvestega poslušavca dobro delati, huđega se varovati. Božja beseda je namreč ognjena in močna. Ko se je bil Jezus k dvema v Emavs gredočima nčencema pridružil, in jima je sv. pismo razlagal; serce je v nju gorelo. Toraj sta si rekla: „Ali ni bilo najno serce goreče v naju, ko je po poti govoril, in nama pisma razlagal?“ (Luk. 25, 32.). In pa saj iz lastne skušnjave vemo, kolikanj se človeku pri poslušanju božje besede časi serce vname, in vse za bogaboječnost gori. Kdor pa začne božjo besedo nemar spuščati, tudi vemo, da mu serce do dobrega čezdalej bolj zmerzuje; zakaj kar bi bila zemlja brez solnca, to je človek brez božje besede, ves merzel po tami tava. Iz lastne skušnje vemo, kolikanj nas božja beseda k dobremu priganja, od huđega pa odvrča. Res, božja beseda je seme, katero človeku v serce vsejano prej ali poznej sad obrodi za dolgo večnost. — Ker pa ni še zadosti Jezusovih naukov ne le vedeti, ampak je treba tudi, (in ravno zato se Jezusovi nauki označujejo), da po teh naukih živimo, dobro delamo, hudo pa opuščamo; božja beseda nas pa ne podučuje samo, ampak tudi priganja dobro delati, huđega se ogibati: kdo ne spozna, da je tudi dobro podučen kristijan dolžen božjo besedo poslušati, da bi ga v dobrem ogrevala in k bogaboječnosti vnemala? — Sv. Antona so besede: „Ako hočeš popolnoma biti, pojdi, poprodaj, kar imaš in vbogim razdeli“, na pot popolnomasti napeljale; in sv. Nikolaja Tolentinskega pa besede sv. Janeza (2, 15.): „Ne ljubite sveta, ne kar je v njem“. In kdo ve število grešnikov povedati, ki jih je beseda božja spet na pravi pot nazaj zavernila? Prerok Jona Ninivljanom na 40. dan konec mesta napove, in mahoma se k Gospodu spreobernejo, ter v žaklju in pepelu pokoré. (Jon. 3, .) — Kralj David je po storjenem prešestvu in človekomoru celo leto brezskerbno živel, dokler ga prerok Natan z imenitno priliko od bogatina z veliko čedo ovec in goved in siromaka z jedino ovčico k spoznanju

njegove hudobije ne pripravi (II. Reg. 12, .) — Peter Jezusa zataji, ter se roti in pridušča, da ga ne pozna; komaj pa si spomni Jezusovih besed: „Preden bo petelen zapel, trikrat boš me zatajil“, gre vun, ter milo joka. — Magdalena, ko sliši usmiljenega Jezusa zveličanske nauke, svoje grehe serčno obžaluje pri Jezusovih nogah, ktere z vročimi solzami vmiva. — In Pavel, ko sliši Jezusov glas, že tudi poprašuje: „Gospod! kaj hočeš, naj storim?“ — Glejte, kaj beseda božja velja! —

Iz vsega tega sklenemo da morajo pravični kristjani in grešniki (bodisi učeni ali neučeni) božjo besedo poslušati, ako hočejo zveličani biti. Pravični kristjani jo morajo poslušati, da pravični ostanejo in v pravičnosti rastejo; grešniki pa, da se spreobrnejo in spokoré.

S k l e p.

Oh pač srečni smo, ljubi moji, da se nam beseda božja tako pogostoma oznanuje! Glejte! na tavžente in taužente je še ljudi, kteri te dobrote ne uživajo, in rastejo brez keršanskega podučjenja v gosti tami nevednosti in malikovanja. Nikarte, da bi za to toliko dobroto Bogu nehvaležni bili in se je nevredne storili, da bi se tudi nad nami ne spolnile besede, ki jih Bog Izraelcem po preroku Amozu govori rekoč: „Poslal bom lakoto na zemljo, ne lakoto (pomanjkanje) kruha, ampak (pomanjkanje) poslušanja besede božje“. (Amos. 8, 11.) Strašni so nasledki take lakote: „V tistih dneh, govori Gospod Bog na dalje, bodo zale device pošle“; ktere besede sv. Hieronim takole razlaga: „Kader se v cerkvi več učilo ne bo, pobegnila bo sramožljivost, odmerla čednost, in čednosti bodo pošle“; nasprot pa se vrata vsem hudobijam odperle. — Oh, s kolikim veseljem poslušajo neverniki božjo besedo ki jim jo v daljnih krajih bogaboječji misjonarji oznanujejo, in obljubim, da bi jo tudi tisučero in tisučero drugih z enako svetoželjo poslušali, ko bi koga imeli, da bi njim ta nebeški kruh drobil! V mestu Florencu na Laškem je bil nekega dne Turk pri pridigi. Po dokončani pridigi je milo jokal. Poprašali so ga, zakaj da se solzi; on pa pravi: „Obžalujem nesrečo Turkov in nehvaležnost kristjanov! Naj bi se taka pridiga v Damasku imela, v moji domovini; svest sem si, na tisučero bi se jih bilo spreobrnilo!“ — Oh, poslušajmo tedaj radi in z veseljem besedo božjo, ona nas uči že na tem svetu srečno živeti, in nam kaže pravi pot v nebeško veselje, ter nas od greha odvrta in k dobremu priganja, ona je

na enkrat zasliši divje vpitje, strahoten hrup pijancev, razuzdano vriskanje in preklinjevanje ponočnjakov, vmazano petje potepuhov. Tako obhajajo kristijani dan Gospodov! To človeka v serce zaboli — oh, to kaže, da beseda božja je bila spet med ternje sejana! To ste slišali danes osem dni. Danes nam pa sv. cerkev sv. evangelje, v katerem Jezus ozdravlja slepca, ki je ob cesti sedel njeja prosil, naj ga ozdravi, pred oči postavlja. Ravno te dni bomo spet videli, koliko je še tudi med nami slepih, ki ne vidijo in ne spoznajo, kako neumne in grešne norčije se te pustne dni vganjajo! Res nekatere pustne razveseljevanja so take, da se človek le čuditi mora, kako taka neumnost pametnemu človeku, ako bi tudi kristijan ne bil, zamore v glavo priti; in med take nespametne in pregrešne razveseljevanja se štejejo večidel pustne norčije, katere hočem danes malo popisati. — Oh, jes nikoli nisem mislil, da bom od takih reči s tega svetega kraja moral govoriti. Pa prisiljen sem govoriti, vi pa ste dolžni poslušati!

Razlaga.

V neki norišnici sta bila pred nekaj leti dva človeka, od katerih si je eden domišljeval, da je papež, drugi, da je cesar Napoleon. Zato sta se tudi napravila, sta si krono iz zlatega papirja na glave djala, in sta se na vse viže mogočno vedla, da bi se prav po cesarsko in papeževsko obnašala, in tako oblečena sta se ta dva uboga noreca sama sebi zares prav imenitna in modra zdela.

Jes sem se pa te dni prepričal, da ne samo v tisti norišnici, ampak da tudi med nami se znajdejo taki milovanja vredni norci. Ne zadovoljni z obrazom, ki jim ga je stvarnik dal, se zakrijejo s papirnatim obrazom, se preoblečejo v mnoge norčevske obleke, in tudi od zunej take nespametne reči vganjajo, da vsak pameten človek se mora smejati, ali pa ga mora rudečica obiti. To si pa v čast štejejo, menijo, da so kaj več, kot drugi ljudje, in se sami sebi neizrečeno pametni in modri zdé. Da se sami sebi plemenitni in modri zdé, ni se čuditi, zakaj na svetu še nikoli nobenega noreca ni bilo, da bi samega sebe za pametnega ne bil imel, in tudi v sv. pismu že to zapisano stoji, pa vas ljubi moji! moram vprašati povejte mi, ali se vam to pametno ali nespametno zdi? Ali ne spoznate, da je nar večja traparija, in da tudi za en sam las pametnega ni zraven? Nek turški poslanec, ko je iz keršanskih dežel v Carjevgrad se povrnil, bil je vprašan, kaj je pri kristjanih posebnega našel. Ni čuda, da je odgovoril: Nič se mi ni tako

posebnega zdelo, kakor to, da kristjani pustne dni obnoré, potlej jim pa prvi dan posta duhovni glave s pepelom potrešajo, in spet k pameti pridejo.

O to je žalostno, da človek, ki je nar lepša stvar na zemlji, se pa samega sebe v norca ali v gerdo spako preverže! Ali mora to Bogu dopadljivo biti? Ali ne pravi Bog v sv. pismu (Iz. 43, 7.): „K svoji časti sem ga vstvaril“. Ali taki norci mar Bogu čast delajo? Bog je človeka po svoji podobi vstvaril. „Dal mu je pamet, in jezik, in oči, in ušesa, in serce, in učenost duba, in pokazal jima je dobro in hudo, in jima je rekel: Varujta se vsake krivice“, pravi sv. Duh. Zdaj pa, bratje, sestre moje! pomislite to; človek, božja podoba, se pa v norca spremeni! In se še veseli, da ga drugi kot norca občudujejo! Ali ni to velika in kazni vredna neumnost?

Pa ko bi to ne bilo družega kot grozovitna neumnost, še bilo bi poterpeti, in jes bi tega na prižnici še v misel ne bil vzel. Če ljudje v razveseljevanje hočejo norški biti, pustimo jih v božjem imenu, naj bodo norci. Toda, kar je še veliko hujšega, je to: da z nespametnim norčevanjem se keršanstvo v stran verže, in se novo nejeverstvo vganja. Razberzdani pustni norci pozabijo na Boga, na svojo dušo in večnost; nič jim ni svetega, nič častitljivega; vino in poželjivost jim razsajata po vseh udih, in švigata in oči, — dostikrat so taki, kakor da bi bil sv. Duh zbežal iz njih in bi bil živ hudič va-nje šel. Dostikrat bi bilo bolje, da bi se ne v človeke, ampak v živine preoblekli!

Jes sem rekel, da z divjim pustnim norčevanjem se nejeverstvo ali ajdovstvo vganja, ker pustne norčije imajo svoj začetek pri ajdih. Ti so mesca svečana v čast svojemu maliku, bogu pijanosti, ki so ga Bah imenovali, vganjali pohujšljive norčije. Oblekli so se v živalske kože, so si djali šeme (larve) na obraz, so z bobni in s citrami, piščalmi okoli skakali, peli, razgrajali, plesali in vpili, kakor bi bili obnoreli, in so take razberzdanosti počenjali, da clo rimska gosposka, dasiravno ajdovska, je mislila, da jih mora v Rimu in po celi laški deželi prepovedati. Gotovo je sv. Pavel take razberzdanosti v misli imel, ko je Rimljanom, ki so se od nejeverstva h keršanstvu spreobrnili, tako-le pisal: „Kakor po dne pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti, temné oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“. (Rimlj. 13, 13.)

Kaj toraj delajo tisti kristijani, kateri pustne dni tiste ajdovske razveseljevanja ponavljajo? Taki kristjani v sredi keršanstva praznike in šege malikovavcev v novič vpeljujejo: altarje hudičeve postavljajo zraven Kristusovega altarja: službo hudičevo primešajo med službo Jezusa Kristusa: tako rekoč za nekoliko časa slečejo

Jezusa Kristusa, in se oblečejo v podobo ajdov, ali pa še clo v podobo nespametnic žival. Če taka razberzdanost keršanstvu ni nasprotna, potlej pa ne vem, kaj bi še keršanski veri nasproti bilo.

Takih ajdovskih napak in nekeršanske razuzdanosti nobeden bolj ne obžaluje, kakor naša sv. mati kat. cerkev, s katero bi kot pokorni otroci te dni samopašnosti in razuzdanosti veliko več morali žalovati, kakor pa razberzdano se razveseljevati. Bog je že Judom postavil dal, ki se tako glasi: „Ženska naj se ne oblači v moško oblačilo, tudi moški naj ne nosi ženskega oblačila; zakaj gnusoben je pred Gospodom, kdo to dela“ (V. Moz. 22, 5.); zato-raj je tudi keršanska cerkev v prvih časih spovednikom zapovedovala, trikratno pokoro nakladati tistim, kateri se našemijo ali v ne-spodobne maskare oblečejo.

Da bi sv. kat. cerkev verne od grešnih norij odvrčevala, vpeljala je pustne dni tridnevno pobožnost, pri kateri je sv. Rešnje Telo izpostavljeno. — To pobožno navado so nar poprej na Laškem proti koncu šestnajstega stoletja sv. Korl Baromej, sv. Filip Nerij, Kardinal Paleoti iz Bolonje in še drugi sv. možje vpeljali, in Jezniti so jo v mnogih krajih razširjali. Olepšali so cerkve in altarje, izpostavili so sv. Rešnje Telo, in imeli so pridige in očitne molitve. In ta pripomoček ni ostal brez sadu. Veliko jih je šlo v cerkev namesto med razposajeno derhal, molili so k Bogu, so svoje grehe obžalovali in terdne sklepe delali, svoje življenje popboljšati, in so prejimali sv. zakramente, in tukaj pred Bogom so veliko več in čistejše veselje našli, kakor pri nevarnih veselicah sveta. To tridnevno pobožnost je narpoprej papež Benedikt XIV. s popolnoma odpustki za papežeye dežele poterdil in priporočil, njegov naslednik Klemen XIII. pa jo je na celo kat. cerkev raztegnil. — Ta pobožnost je tudi v naši škofii po več farah, posebno pa po mestih vpeljana. O kako lepo je viditi, ko med tem, ko svet razsaja in grešne norčije vganja, pobožne duše v cerkev bité, pridige poslušajo, Jezusa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa molijo, in pobožno sv. zakramente prejemajo! . . . Kteri čas in priložnost imate, iz ljubezni do Boga in svoje duše, potrudite se v kako mesto, da se te pobožnosti vdeležite in popolnoma odpustke zadobite.

Še enkrat: Kdor ima nasea na pobožnost, naj pobožnost
Kdor ima vidi, da vidi, naj sprejema! Še enkrat: Duh pobožnosti
na pobožnost, ki se vidi, ki se vidi, ki se vidi, ki se vidi, ki se vidi,
kaj je sv. Petar Kristolog, ko je tudi koper, razberzdanost, razberzdanost,
Slov. Prijatelj. 3

S k l e p.

Ne zamerite mi ljubi moji! da sem danes svoj glas pvdignil zoper pregrešne pustne norčije, jes sem to storil le iz ljubezni do vas in do vašega zveličanja. Z žalostjo sem videl pobujšanje, ki se sem ter tje po farah godi; ali bom kot vaš duhoven pastir k temu molčal? O molčati pa ne! Tega jes nočem, jes ne morem, jes ne smem.

O ljubi poslušavci! otroci katoliške cerkve! nikar ne vganjajte takih norčij, nad katerimi sv. kat. cerkev žaluje in jih prepoveduje. Dajte si dopovedati, da šeme in maškare so hudičeva znajdba. Hudič je bil prvi, ki se je v šemo napravil, ko se je v podobo kače preoblekel, in je v tej podobi našo prvo mater Evo zapeljal. Tega ne, da bi peklenškega sovražnika posnemali, kot kristjani moramo za Kristusom hoditi.

Vam staršem resnobno zaterdim, naj se iz vseh moči zoperstavite, da vaši otroci takih norij ne bodo vganjali. Mislite na Helija, kako ga je Bog tepel, ki je svojim otrokom predober bil; pravični Bog bo tepel tudi vas, če bote svojim otrokom pregledovali.

Kdo ima ušesa za poslušanje, naj posluša, je Jezus svoji priliki pristavil. Ušesa pač vsak ima, pa ušesa za poslušanje jih le malo ima; da bi namreč poslušali božjo besedo, in jo poslušali tako, da bi do serca prišla in stoteren sad obrodila. O ljubi moji! to še ni zadosti, da ušesa imate, za božjo voljo vas prosim, da imejte ušesa za poslušanje. Potrebite tisto ternje, ki v vašem sercu seme božje besede zaduši, — ternje nespametnega, pregrešnega veselja. Povem vam, da iz tega ternja bo enkrat strašna šiba spletena, s katero bodo hudobni duhovi nečistnike in pustne norce na večne čase bičali. Pregrešno veselje, kteremu je današnji svet tako zlo vdan, je v božji roci tista ternjeva šiba, s katero nas že v tem življenju tepe, pa kakor se kaže, nas bo še bolj tepel. Oh, kristjani! mi smo revnih, žalostnih časov doživeli, in če se k Bogu ne povernemo, doživeli bomo še strašnejših reči. Take reči naprej videti, ni potreba, da bi prerok bil.

Še enkrat: Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša! Kdor ima oči, da vidi, naj spregleda! Svetega Duha pokličem na pričo vseh besed, ki sem vam jih govoril. K sklepu pa rečem, kar je sv. Peter Krizolog, ko je tudi zoper razberzdane veselja

pridigoval, svojemu ljudstvu rekel. Oh da bi Bog besede sv. učenika tako globoko v vaše serce vtisnil, da bi jih nikoli več ne pozabili, te besede: „Kdor se hoče s hudičem smejati, ne bo se mogel s Kristusom veseliti“. Pa veliko je slepcev med nami, ki te dni vsi slepi po pustih, norčijah letajo. Jezus Kristus gre v Jeruzalem, da za nas terpi in umerje pa nas odreši, — veliko kristijanov pa le gre k pustnim veselicam in norčijam, da grešijo in se pogubé. Oh usmiljeni Jezus, k tebi kličemo vsi, kakor slepec v sv. današnjem evangelju: Jezus, sin Davidov, usmili se nas; stori, da spregledamo in vidimo, kako neumno, kako gerdo, kako nevarno in kako grešno je pustno veseljevanje! Tvoja vera in tvoj nauk nam bo pomagal. Ja, bratje in sestre! veselimo se v Gospodu! Amen.

Postne pridige.

(Od žalost Matere božje; gov. J. A—st.)

1. Pridiga.

(Od Marijnih žalost sploh.)

„Bolečin svoje matere ne pozabi.“ (Sir. 7. 29.)

V y o d k

Iz tistih žalostnih časov, ko so Judje pod težkim jarmom neusmiljenega kralja Antioha zdihovali, imamo marsiktere lepe zglede stanovitnosti. Posebno lep zgled je tisti, od katerega nam pripoveduje 7mo poglavje II. Makabejskih bukev.

Prigodilo se je pa tudi, tako pripoveduje sv. pismo, da je bilo sedem bratov z materjo vred zgrabljenih, ktere je kralj silil zoper postavo, svinjsko meso jesti; bili so z biči in volovskimi žilami tepeni. Preterpeli so takrat smert; kralj zapove enemu za drugim kožo raz glave potegniti, mu roke in noge odsekati, in vsakega, ko je še sopal, na ognju peči. Prav ginljivo je brati, kako stanovitni so Judje bili v svoji veri, in se nar hujšega terpljenja niso bali, in so še clo umirajoči Boga hvalili. Bolj kakor sinovi pa zasluži mati naše občudovanje. Tudi sv. pismo pravi: Zlasti pa je mati čudovitna in vredna spomina dobrih, ktera je videla sedem sinov enega dne umreti, in je to prenesla z močno dušo zavoljo upanja, ktero je v Bogu imela. Res je Makabejska mati vredna, da jo občudujemo; videla je svojih sedem sinov v nar hujših bolečinah umreti, in je bila sedemkrat marternica; ona je vse terpela, kar je vsak njenih sinov terpel; saj je vsakega ljubila kakor sama sebe. Pa je vse s prečudno serčnostjo preterpela.

Jes pa vam danes, ljubi kristijani, pokažem podobo še druge matere, ki je s prečudno serčnostjo še neskončno več preterpela, kakor Makabejska mati, in ta mati je — Marija, žalostna mati božja. — Marija je enega samega sina mati, in edina deviška mati; in kako je terpljenje njenega Sina neskončno večje bilo, kakor terpljenje vseh umerljivih ljudi, tako tudi Marijino terpljenje vse presega, karkoli so ljudje na duši kdaj terpeli. Marijino terpljenje je bilo večje, kakor terpljenje vseh marternikov skup; zakaj ona je Jezusa bolj ljubila, kot vsi marterniki skup. Pa ona je z neizrekljivo stanovitnostjo preterpela svojo dušno žalost. Zato jo sveta cerkev kliče kraljico marternikov.

Marija, kraljica marternikov, žalostna mati božja, naj bo zapopadek našega premišljevanja ta sveti postni čas. Dober otrok, ki svoje mater ljubi, rad govori in rad sliši od matere, ki je tako dobra, in ki je zavoljo njega tudi veliko prestala. Torej — jes bom govoril, vi pa radi poslušajte od Marije, naše dobrotne matere.

R a z l a g a.

Že ime božje in naše matere pokaže, koliko terpljenja je ves čas svojega življenja prestati imela. Marija, to se pravi: grenko morje. Ne samo nektere kapljice je imela iz keliha terpljenja piti; ampak vode morja so se imele v njeno dušo izlirati, vtopljena v

vodah britkosti je imela biti, ker je imela tistega roditi, ki je mož bolečin.

Devet let je bilo, da je sveta devica v tempeljnu živela, kar se prikaže prvi temni oblak na jasnem obnebji njenega mladega življenja; njeni dragi oče, pravični Joahim, je nevarno obolel, in — umrl. Ta prva žalost, ki je bila začetek toliko drugih žalost, je močno pretresla Marijino serce; prvič je stopila v šolo terpljenja. Na pragu mladosti ji je nesreča podala svojo roko; ona je jokala, zakaj njena duša, kakor duša njenega božjega Sina ni bila neobčutljiva tudi ne vsušena. To da — vzela je grenki kelih, in ga pila rekoč: Gospod, tvoja volja naj se zgodi!

Komaj je mertvaška lučica v žalostni hiši Ane ugasnila, že je morala v novič prižgana biti; komaj so se prve solzé po očetu v obeh svete device posušile, že je tudi zgubo svoje matere objokovati imela. V pravični žalosti je Marija svoji materi oči zatisnila, in z otročjo ljubeznijo poljubovaje jo je na tem svetu vzela od nje slovo!

Zdaj je bila Marija sirota! Sirota — o grenka, terda beseda! Le kdor je pri smertni postelji svojih staršev stal, kdor jih nič več nima, kdor jih je zgubil, očeta, mater, le ta vé, kaj ta besedica: sirota, pomenja!

Glejte, koliko je Marija že v otročjih letih terpela. Pobožne duše, ljubi moji, zgodaj začnejo terpeti, terpeti že takrat, ko začnejo Boga ljubiti. Zakaj ljubezen v tem življenji se vterjuje s terpljenjem, in terpljenje je delež pravičnih, in njih vsakdanji kruh. Ta kruh je izvoljena hrana device iz kraljevega Judovega rodu. —

Res, da veliki angelj Gabriel ji je prinesel veselo sporočilo iz nebes, da bo mati Sina božjega, in jes si mislim Marijo, kako v sveti radosti po angelovem sporočilu tje čez hribe k svoji teti Elizabeti hiti, in od nje pozdravljena veselo pesmico poje: „Moja duša povelečuje Gospoda, v Bogu Zveličarju mojem mi duh poskakuje, ker ozerl se je na svoje dekle nizkost. Glej! odvsehmal me bodo srečno imenovali vsi narodi“.

Pa kmalo kmalo je bilo serce te nar čistejše device z britko žalostjo napolnjeno. Kristjani, mislite si, kolika žalost, kolika skerb za zaročeno nevesto je, ko zve, da jo njen ženin misli zapustiti. Marija je imela to žalost, ker je njen čisti ženin Jožef, ki od angelovega pozdravljenja nič vedel ni, mislil je Marijo na skrivnem zapustiti. O kako je pač v goreči molitvi k Bogu zdihovala, da bi Jožefovo misel spreobernal, pa žalost je vendar le Marija imela: našla je polajšanje le, da je večemu terpljenju naproti šla.

Čas njenega poroda se je bližal, in ž njim, oh koliko terpljenje! O kristjani, kako žalostno je bilo za Marijo, ko je po ulicah Betlehemskega mesta gori in doli hodila, in prenočišča iskala; ko je na vseh vratih terkala, pa ji nikjer odperli niso; kako žalostno je za njo bilo, ko je v svojem stanu brez tolažbe mesto zapustila, ker nikjer ni bilo prostora za njo. Poslednjič je vendar našla prenočišče, to da kakšno. Borni pastirski hlev, kamur so pastirji svoje čede vganjali. Tukej je imela svojega ljubeznivega Sina poviti. Druge matere v takem stanu najdejo vsako pomoč. Tukej v hlevu pa ni je postelje, ni žibe, ni brambe zoper zimski mráz. Kaj ne, poslušavci moji, kakšna zapuščenost! — In zdaj ko je svoje ljubo dete Jezusa tukej vidila — v taki revščini — oh kolika žalost! Ni je imela postelje, da bi ga bila odela. V revne plenice ga je povila, in v hladne jaslíce položila. Le živiniča je ljubeznivo dete s svojo sapico ogrevala. To si sicer lahko mislimo, da pobožni pastirji so v tej revščini pomagali, kar so mogli, to da kaj so mogli ljudje storiti, ki so sami revni bili, in kako žalostno je za Marijo bilo, ki je bila iz imenitnega kraljevega rodu, da bi bila od revnih ljudi miloščino jemala. O ljubi moji! jes bi pač želel, da bi vam znana bila tista britkost, ki jo revna mati občuti, kader novo-rojeno dete v svojem naročju ima, in ga milo pogleduje, ker ne ve, kako ga bo živeti in ohraniti zamogla. Marija je bila revna, revna mati, zato je že pri Jezusovem rojstvu terpljenje revščine okusila.

Ko je otrok osem dni star bil, bil je po postavi obrezan, in mu je bilo dano ime Jezus. Pri obrezi je Jezus iz ljubezni do nas skleče ranjen bil, in je pervikrat svojo sv. kri za nas prelival, naj bi nas zagotovil, da bo enkrat polnoleten vso svojo kri daroval nebeskemu Očetu na stebru sv. križa za naše odrešenje. O kako je pač otročiček milo ječal, ko je skleče ranjen bil! In ko je kri iz njegove rane tekla, so tudi iz njegovih oči solzice tekle. Marija, božja mati, je vidila rano, solze ljubljenega otroka. Kolikokrat je dete po noči nepokojno bilo zavoljo bolečine; koliko je jokalo! Koliko žalosti za mater, ki je terpeče dete v svojem naročju prenašala in ga tolažila. — Marija je vidila, da njen otrok je Bog, in da Bog v človeški podobi terpi, kakor nar revniši človeški otrok; ona je vedela, da njen otrok, ki zdaj pri obrezovanji pervikrat svojo kri preliva, bo enkrat v nezuanih bolečinah vso svojo kri prelil: in ta misel je Mariji še večjo žalost delala, žalost terpljenje, bolečine, ki si jih noben človek ni v stanu misliti.

Veliko je bilo že to terpljenje Marijino, od kterega sem do zdaj govoril, to da veliko večje terpljenje je Marija še prestati imela. Sv. cerkev posebno sedem Marijinih žalost časti, ker je Marija v svojem življenji o sedmerih priložnostih in prigodbah nar več terpela. Zato vidite na podobi žalostne matere božje sedem mečev v njenem srcu.

Pervi britkostni meč v Marijnem sercu je prerokovanje Simeona v tempelju.

Drugi britkostni meč beg v Egipt.

Tretji britkostni meč zguba dvanajstletnega Jezusa v tempelju.

Četrti britkostni meč: Jezus sreča svojo mater na križevem poti.

Peti britkostni meč: Marija pod križem.

Šesti britkostni meč: Jezusa snamejo s križa, in ga v Marijino naročje položé.

Sedmi britkostni meč: Jezusa v grob položé.

Te britkostne meče ali Marijine žalosti bomo ta sveti postni čas preišljevali. Danes naj vam še to poprej povem, kaj je moj namen, da vam Marijino terpljenje bolj na tanko razlagam? —

Dve reči bi jes s tem rad dosegel:

1. Perva moja želja in moj namen je, da bi s temi pridigami v sebi in v vas pobožnost do žalostne Matere božje obudil. Spomin na Marijino terpljenje, pobožnost do Matere božje, je Jezusu in prečisti devici zelo prijetna, in je z mnogimi in velikimi milostmi poplačana. Sv. Alfons Liguorski v bukvalih: „Slava Marije“ pripoveduje, da se je Jezus zveličani Veroniki Vinaški prikazal in ji rekel: „Moja hči! ker svojo mater neskončno ljubim, mi je zelo dopadljivo, če kdo žalosti preišljeva, ki jih je pri moji smerti terpela.“

V razodenji sv. Brigite je brati, kako se je Marija proti tej svetnici pritožila, da jih je tako malo, kateri bi njene žalosti preišljevali in usmiljenje ž njo imeli. „Povsod se oziram, ali bom ktere našla, kateri bi usmiljenje z menoj imeli in bi moje bolečine preišljevali, pa prav malo jih najdem. Zato, moja hči, če jih tudi mnogo mene pozabi, vsaj ti me ne pozabi. Glej, koliko sem terpela, prizadevaj si po svoji moči me posnemati, in terpi z menoj.“

Tudi zveličani Angeli Foljinski je enkrat mati božja v prikazni zapovedala, naj večkrat njene bolečine preišljeva, ki jih je v življenji prestala, in naj to pobožnost tudi svojim podložnim duhovnim hčeram priporočuje. —

S pobožnostjo do Marijinih žalosti se tudi velike gnade zadobé. S to pobožnostjo je tudi zmirej preišljevanje Kristusovega terpljenja sklenjeno, od kterega sv. učeniki pričajo in skušnja priča, da je Bogu nar dopadljiva in za dušo nar koristna pobožnost.

Da pobožnost do sedem Marinijih žalost, počesčenje te terpeče Matere velike milosti pridobiti zamore, je med drugimi posebno nek mašnik poskusil. Imel je lepo navado, žalosti Matere božje prav pogostoma premišljevali. Ko je na smertni postelji ležal, bil je v tako velikem strahu in v takih silnih skušnjavah, da je zavoljo dušnih britkost na ves glas zdihoval, in da se je okolistoječim v serce smilil. To da Marija tistega v nadlogi ne zapusti, kdor jo je resnično častil. — Marija se je prikazala svojemu služabniku v njegovih težah, in ga je z ljubeznivimi besedami nagovorila: „Moj sin! zakaj si tako žalosten? Ali mar moreš misliti, da te bom ob smerti v tvojih britkostih zapustila, ker si v življenji z mojimi britkostmi tolikokrat in tako resnično usmiljenje imel? Bodi veselega serca, in nič se ne boj.“

2. Vendar pa s samo pobožnostjo do žalostne matere božje ne smemo še zadovoljni biti. Ni zadosti, da vemo in rečemo: „Marija je terpela, Marija je velike bolečine prestala.“ Mi moramo tudi premisliti: „Zakaj je Marija toliko bolečin preterpela? — Oh! dragi moji! kako žalosten odgovor si moramo na to vprašanje dati! Naši grehi so, kakor Jezusovega terpljenja in njegove smerti, tako tudi Marijinih žalost krivi. Marija je terpela, ker je svojega Sina terpeti videla, njen Sin terpi, ker smo mi grešili. O bratje, sestre moje! obžalujmo svoje grehe in dajmo jim slovo! Dve nar boljše duši, ki ste kdaj na svetu živele, nar boljša mater in nar boljšega otroka smo ob enem žalili, jima bolečine in terpljenje prizadevali. Nek pobožen častivec Matere božje pravi, da takrat, ko so Jezusa s križa snetega v Marijino naročje položili, je Marija rane na njegovem svetem telesu pregledovala, in ternje, žeblje in sulico takole nagovorila: „O vi grozovitni terni, o vi grozoviti žebli in ti neusmiljena sulica! kako ste mogli svojega stvarnika tako hudo zdelati. Toda oh! — ne terni, ne žebli, ne sulica — vi o grešniki! ste mojega Sina tako grozovito razmesarili!“ Tako je Marija že takrat govorila, in se pritožila čez nas; kaj bi pač zdaj rekla, ko bi še mogla bolečine terpeti? Koliko terpljenja bi prestati imela, ko bi videla, da ljudje še potem, ko je njen Sin za nje umerl, ga s svojimi grebi še zmirej v novič križajo.

Oh — kdo je med nami, kar nas je odraščeni, da bi mu vest ne očitala, da je s svojimi dozrajnimi grehi Jezusa na križ pribijal, in Marijino serce z britkostnim mečem presunil? — Preklet naj bo greh, s katerim smo svojega nar boljšega prijatla in brata, Sina božjega, bičali, s ternjem kronali in križali, svojo mater Marijo pa žalili, do smerti žalili! — In ali bi zamogli to še v prihodnje delati? Oh — vsak nov greh bil bi nov meč v Marijino serce! Nek mladenec je imel lépo navado, vsakdan Marijino podobo obis-

kovati, ki je žalostno Mater božjo s sedmerimi meči v sercu pred oči stavila. Nekega jutra, ko je spet pred to podobo svojo navadno pobožnost opravljal, ugledal je na nji ne sedem, ampak osem mečev. Stermé je spoznal, da greh, ki ga je pretečeno noč storil, je osmi meč pridjal. Pobit in skesan se je greha precej spovedal, in na prošnjo žalostne Matere božje je spet milost pri Bogu zadobil.

Postne pridige

(Ost 7 posteladip, gov. la F.) S k l e p.

O kristjani, če svoje pretečeno življenje premislimo, veliko, veliko grehov bomo našli! Oh ne sedem ne osem mečev smo v nar boljše materno serce potisnili, — v tisto serce, ki nam je dalo in darovalo, kar je nar drajšega, edino, preljubljeno, božje dete! O zato obžalujmo storjene grebe! — o skerbimo, da jih z vredno velikonočno spovedjo zbrisemo — solze prave žalosti in ljubezni do Sina in Matere naj zdravilo bodo, s katerim bomo Njima narejene rane zacelili! — To torej storimo: stare grehe z resnično pokoro zbrisujmo, in skerbno varujmo se novih grehov! Potlej bo Marija nam odpustila, in ona mati usmiljena bo tudi pri svojem božjem Sinu odpuščanje nam sprosila! Amen.

Prisel je postni čas, namujen spomin pridnega življenja našega Odraslica Jezusa Kristus. Od tedaj se vsi kristjani v postnem času radi premisljujejo Kristovo življenje, in se tem prednjačevanju pripravljajo svoje duše za velikonočno svetlo in k prostostni objavitli; kajti, naveden ted ne kaže človeka tako čisto, kako hudoben da je greh, kakor vse te bolečine, prikosti in zranj, ktere je prevzela in pretrpela neskončna ljubezen božjega Sina, da bi nas rešila in pogrdila. Kateri bodem vas danes kar naravnost peljati v dan na goro Kalvarijo, kjer je bil kasajon križ, na katerem je naš Odraslica dokončil naše odrešenje. Prav živo križ stopimo, da bomo videli Jezusa, in videli tudi njegove močve in ljudstvo; da bomo slišali xabaje, mile besedice Umirjočja, slišali pa tudi ostanke, silno dimal, voz xasajeno in xabijano. Mislite si, da vidite in gledate v danu tati zdeli križ, ktereja je moral obdelati Jezus, ko kam vabi na goro Kalvarijo; mislite si, kakor da bi videli Jezusa na križ pridnega, vsaka dolnega tra in polnega x kerjse. Na tem križu se dopolnje sodba, ktero je xabaja božja prevzela, in jo je prevzela ljubezen božjega Sina do nas. Ta sodba velja vsakom človeškemu rodu t. j. ta sod-

Postne pridige.

(Od 7 poslednjih Jezusovih besed; gov. L. F.)

1. beseda Jezusova na križu.

„Oče! odpusti jim; saj ne vedó, kaj delajo.“ (Luk. 23, 34.)

V v o d.

Prišel je postni čas, namenjen spominu britkega terpljenja našega Odrešenika Jezusa Kristusa. Od nekdanj so verni kristjani v postnem času radi premišljevali Kristusovo terpljenje, in po tem premišljevanji pripravljali svoje duše za velikonočno spoved in k presvetemu obhajilu; kajti, nobena reč ne kaže človeku tako očitno, kako hudoben da je greb, kakor vse te bolečine, britkosti in smert, ktere je prevzela in preterpela neskončna ljubezen božjega Sina, da bi nas rešila greha in pogubljenja. Zatorej hočem vas danes kar naravnost peljati v duhu na goro Kalvarijo, kjer je bil zasajen križ, na katerem je naš Odrešenik dokončal naše odrešenje. Prav blizo križa stopimo, da bomo videli Jezusa, in videli tudi njegove morivce in ljudstvo; da bomo slišali zadnje, mile besedice Umira-jočega, slišali pa tudi ostudno, sirovo drbal, vso zaslepljeno in razdivjano. Mislite si, da vidite in gledate v duhu tisti veliki križ, kterege je moral oslavljeni Jezus še sam vleči na goro Kalvarijo; mislite si, kakor da bi videli Jezusa na križ pribitega, vsega polnega ran in politega s kervjo, Na tem križu se dopolnuje sodba, ktero je izrekla božja pravičnost, in jo je prevzela ljubezen božjega Sina do nas. Ta sodba velja grehom človeškega rodu t. j. ta sod-

ba izreče, da greh prvih staršev, in grehi človeškega rodu niso zaslužili drugega, kot večno smert in večno pogubljenje. To sodbo je prevzel božji Sin. Sam je terpel smert, smert nar sramotnišo, smert na križu kakor razbojnik, da bi od nas odvernili in nas rešil večne smerti, večnega pogubljenja. „Ponižal se je in je bil pokoren do smerti, ja do smerti na križu“. (Filip. 2.) V čemur je grešil človek, v tem je moral terpeti iz nebes poslani Odrešenik, da je izbrisal dolg. Grešila sta Adam in Eva, ker sta vžila sad od drevesa, od kterega jima je Bog jesti prepovedal; — na drevesu sv. križu je moral Jezus dokončati odrešenje. Pervi greh bil je greh nepokorščine, ker sta prelomila božjo prepoved; bil je greh prevzetnosti, ker sta hotla se povišati nad Boga; — po pokorščini in ponižnosti je moral božji Sin zadostovati pravičnosti božjej. „Ponižal se je in je bil pokoren do smerti, ja do smerti na križu“. Stopimo torej v duhu blizo k sv. križu, na kterem visi in umira nar Pravičnejši, nar Nedolžniši, na kterem ni bilo madeža; stopimo blizo in poslušajmo, kaj na križu govori, ktere so bile zadnje, mile besedice iz ust nar ljubeznivšega in same ljubezni da nas. Sveti evangelisti nam takole pripovedujejo. „In prišli so na mesto, ki se imenuje Golgata; tam so ga križali, njega in dva budodelnika, enega na desni, in enega na levi strani, v sredi pa Jezusa. In je bilo dopolnjeno pismo, ktero pravi: Med krivične je bil štet. Jezus pa je rekel: „Oče! odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo“. To so bile torej prve besede, ki jih je Jezus na križu govoril in te besede so bile goreča molitev. Svojo daritev je hotel dopolniti, sam sebe je daroval za nas nebeškemu Očetu. To najsvetejšo daritev je začel z molitevjo. Zadnje besede umirajočega očeta ostanejo otrokom v spominu in svete, dokler živijo; koliko svetejše morajo biti zadnje besede umirajočega Zveličarja. Da jih ohranimo še bolj v spominu, hočemo jih premišljevati v tem postnem času. Začnimo danes s prvo besedo: „Oče! odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo“. Poslušajte!

Razlaga.

a) V duhu stopimo na goro Kalvarijo, kaj se tam godi? Tri križe vidimo vsajene; na desni in levi strani viseta dva budodelnika, dva razbojnika in morivca, ki sta zaslužila smert. V sredi med njima pa visi Jezus, nar nedolžniši. Velike trume stojijo tam gori, da bi videli umirati Tega, ki jim je storil neskončno veliko dobroto, — Tega, ki je bil proti njim sama dobrota in milost, oni pa so ga v slepi serditosti preganjali in pripravili na križ. — Za

razbojnika, ki sta smert zaslužila, se nihče ne zmeni; Jezusu pa, ktereга je le zgolj sovrašтво v smert obsodilo, pa še na križu nedajo pokoja, ne mira. Ker ga s pestmi, ali orožjem ne dosežejo, ga ranijo z besedami, ga žalijo s preklinjevanjem, mu grenijo zadnje trenutke z gerdim zaničevanjem.

Zares ni zveri tako grozne, kakor je človek, kakor so človeške derhali, kedar so našuntane in nadražene od zapeljivcev; gorje mu, ki pade med tako razdraženo, razdivjano derhal, bolje bi mu bilo, da bi prišel v jamo polno strupenih gadov in kervožejnih ris. Vidimo to na Jezusu, poterdi se to dostikrat na svetu. Kar so Judje, našuntani od farizejev, pismarjev in glavarjev ljudstva v slepej serditosti želeli, vse se jim je spolnilo. Na križu že vidijo Jezusa — pa še ne miruje njih peklensko sovrašтво. „Zasramovali so ga vojšaki, ki so stražili pod križem kateri so pristopili in mu jesiba ponujali in rekli: Ako si ti kralj Judovski, pomagaj si“. Luk. „Ti, ki so memo hodili, so ga preklinjevali in s svojimi glavami zmajevali, in so rekli: Aha, kako tempelj božji podereš in v treh dneh spet sozidaš, pomagaj sam sebi. Če si Sin božji, stopi s križa“. Ravno tako so ga tudi zasramovali veliki duhovni s pismarji in starašini vred in so rekli: „Drugim je pomagal, sam sebi pomagati ne more. Ako je Izraelski kralj, naj stopi zdaj s križa, in verujemo v vanj“. Mat. Tako divja našuntano ljudstvo; ker ga že drugači ne morejo martrati, martrajo ga z gerdim preklinjevanjem, zaničevanjem, s svojimi strupenimi jeziki. — Obernimo oči preč od ljudstva, poglejmo na Jezusa, kaj on dela. Hudobija ljudstva je bila tako grozna, da je v nebo vpila po maščevanji; kar svet stoji, se ni godila večja krivica, gerša hudobija. Kaj pa Jezus dela? Ali mar On, ki je tako razžaljen, misli na maščevanje? Noge ima pribite, roke so mu raztegnjene, prebodene in na les pribite — le glavo ima še prosto, in oči se mu še vertijo; glejte glavo in oči oberne proti nebesom, svoje misli k nebeškemu Očetu in izreče, ali da bolj prav izrečem, on izmoli te-le besede: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo“. Ta je bila molitev, kakor je le božji Sin, ki je prišel na svet, nas odrešit, moliti more. Dva dela ali dve strani ima ta molitev.

Perva stran je: „Oče! odpusti jim“.

Pač je Jezus vedno molil, molil za vse ljudi, za prijatle in sovražnike, kakor je tudi nas učil moliti; pa molil je sicer na tihem, v samoti. Te besede, to blago molitvico: „Oče! odpusti jim“ pa moli na križu, moli jo glasno, da ga slišijo okoli stoječi, moli jo v zadnjih trenutkih svojega življenja, moli z nar milejšim glasom: „Oče! odpusti jim“, molil je narpopred za te, ki so ga preganjali do smerti, za nje, ki so mu bili narserditejši sovražniki in tako je sam izpolnoval, kar je učil: Molite za te, ki vas preganjajo. Molil je narpopred za Jude, ki so mu bili nar hujši sovražniki, molil je

ravno tedaj tudi za nas vse. Kakor na križu, tako moli še sedaj pri svojem Očetu za nas, prosi božjo pravičnost, da bi nam bila usmiljena. „Imamo predprošnjika pri Očetu, Jezusa Kriistusa pravičnega“. Za vse, kar je On zasluženja pridobil, za vso prelito kri, za vse prestane bolečine, za vse britkosti, ki so mu jih hudobni ljudje prizadjali, ne prosi drugega od Očeta, kakor to: Oče odpusti jim. Za to je On — božji Sin — nebeško veličastvo zapustil in človek postal — zato se je podvergel vsem revam človeškega življenja, za to je prevzel in preterpel vse zasramovanje, zaničevanje, pobijanje in celo smert na križu, da bi nam, da bi vsemu človeškemu rodu, tudi svojim sovražnikom sprosil usmiljenje, odpuščanje; zategadel je postal naš Odrešenik in Srednik.

O Jezus! nar milostljivi! Ti si molil tudi za me, ki sem te tolikokrat razžalil s svojimi grehi; — moj Srednik si pri Očetu, kako bi se Tebi mogel zahvaliti! Glej! kristjan! srednika imaš pri Očetu, ki za tebe očeta usmiljenja prosi; — ali bi ne bilo gerdo od tebe, ko bi ti nič ne hotel slišati od Nnjega? ali bi ne bilo gerdo, ko bi se ti Njemu ne hotel bližati, Njemu ne bi hotel zapupati, — pred Njim ne hotel se ponižati? Pomagati ti hoče Jezus, prositi hoče zate, usmiljenje ti hoče dodeliti, ali tudi ti moraš imeti voljo, da se ti pomaga, spoznanje, da si pomoči potreben; zanpanje, da ti le Jezus pomagati more; ponižnost in grevengo čez svoje grehe. Ako tega nimaš, tudi Jezus ne more biti tvoj srednik, z njegovo molitevjo ti ne pomaga, ker božjega usmiljenja vreden nisi. Poglej kristijan! Kristus je zate molil že na križu; — približaj se njemu v tem postnem času, pripravljaj se, da boš vredno, zgrevano, popolno spoved opravil, da boš božjega usmiljenja tudi vreden. —

Pa še drugi nauk naj ti dajo te perve besede Jezusove na križu: Oče! odpusti jim. Kakor je Jezus na križu molil za sovražnike in preganjavce, tako tudi ti delaj. Bog obvari, da bi koga sovražil, ali da bi jezo nosil ali se maščevati mislil nad svojimi sovražniki, moli za svoje sovražnike, to bo ti v večo zasluženje, kot da bi vse svoje premoženje razdal v miloščino; „Odpustilo se bo temu veliko, kdor je svojim sovražnikom odpuščal iz serca“.

Pa o Bog! kako malo je te ljubezni med ljudmi! Kako malo posnemajo kristjani Jezusa, ki je na križu narpopred molil za sovražnike!

Večidel je naša ljubezen sebična; ljubimo le té, od katerih imamo kaj pričakovoti! Kako hitro se navzame naše serce sovraštva, in to sovraštvo nam noče priti iz serca. O nikar tako! Ljubeznjivi Jezus bo le tiste za svoje učence spoznal, le nje za svoje dediče postavil, ki ga bojo posnemali v njegovi ljubezni do bližnjega, v ljubezni clo do sovražnikov.

b) Kristusova 1. molitev na križu je imela dve strani. Drugi del je: saj ne vedo, kaj delajo“. Glejte spet nov dokaz njegove ljubezni. Ni mu bilo še dosti, da jim sam odpusti; on še nebeškega Očeta prosi, da jim tudi on odpusti, ja še več — on jih še zagovarja: Saj ne vedó, kaj delajo. Ali so pa njegovi sovražniki tudi zaslužili zagovarjanja? ali res niso vedeli, kaj so delali, koga so križali in umorili? Žalibog, res je bilo, da Jezusa niso poznali, pa sami so bili krivi; njih terdovratnost jih je zaslepila. Tisuč let in še prej so preroki jim napovedovali Odrešenika, so naznanjali vse znamenja, po katerih bi ga mogli spoznati. Pa Jezus pride na svet, vse prerokovanja so se nad njim izpolnile, pa svet ga ni spoznal; prišel je v svojo lastnino, in njegovi ga niso sprejeli. Učil je Jezus med njimi tako milo in nebeško, kakor ni mogel človek učiti; delal je znamenja in čudeže, kakor jih še ni delal človek pred njim, ozdravljaj je njih bolnike, nasitoval lačne, zbujal merlice, delil jim dobrote nad dobrote, Judje ga vendar niso spoznali, le sovražili so ga in iz med sebe potisnili, na križ ga pripravili. Zakaj pa? Prišel je Jezus v revni podobi, kakor hlapec in ptujec, oni so pa pričakovali Mesija, mogočnega kralja; pričakovali so, da bo prišel z močjo, oblastjo, z bogastvom in v posvetnem blišču; Jezus pa ni prišel tako, kakor so ga pričakovali, prišel je kot hlapec v ponižnosti, ki je hotel rajše sam služiti, kakor gospodariti.

To je bilo tedaj res, da ga niso poznali, niso vedeli, kaj delajo, pa sami so bili krivi tega, njih terdovratnost je bila kriva; niso bili vredni, niso zaslužili, da jih je ljubeznjivi Jezus zagovarjal. Ako ga ravno niso poznali, da je božji Sin, od Boga poslani Odrešenik, to so vendar vedeli, da je nedolžen, kakor je sam Pilat, ajdovski sodnik, pričal; to so vsi vedeli, da je Jezus svet, pravičen, dobrotljiv in z nebeško modrostjo obdarjen, vsi so vedeli, da nedolžnega človeka ne smejo moriti. Ker so ga pa v svoji slepi serditosti vendar le morili, to je bila njih nar večja krivica in vendar jih še ljubeznjivi Jezus zagovarja pred nebeškim Očetom: Oni ne vedó, kaj delajo. Najte, da to razjasnim z resnično dogodbo. Pred kakimi 200 leti pride nek revno oblečen menih, bil je kapucin, v neko vas na Francoskem in se poda naravnost v grad, kjer naroči gospodarja prositi prenočišča za se in svojega tovarša. Pa grof bil je protestant in terdega serca; on pošlje njima odgovor, naj le gresta, kamor hočeta, v gradu pa nju ne terpi, s psi ju bode pognal. Bila je zima in sneg je strašno medel.

Služabniki so pa bili bolj miloserčni, kakor gospod in pustijo nju v nekem strauskem koticu hleva prenočiti, pa že rano jutro ju zbudijo in spravijo iz grada. Menih in tovarš ša nista bila daleč šla, kar srečata kmeta; njega prosi menih in mu reče: Idi

v grad in povej gospodarju: „Vojvoda Joyeuse se da zahvalita za prenočišče“. Komaj zasliši grof to ime, že hiti na svojega konja, dirja za popotnikoma in, ko nju doteče, se pred njima na kolena verže in ju prosi odpuščenja. Menih je bil pred vojvoda in v prvi časti za kraljem, kteremu se je imel uni gospod veliko zahvaliti. Ko bi bil grof zvečer zvedel, bi njemu bil gotovo nar lepšo izbo, in nar boljšo postel pripravil. Ali je pa bilo prav, da je dva popotnika v noči, v mrazu in snegu hotel s psi od gradu poditi? To ni bilo nikakor prav. Če ni vedel, da je ta menih mogočen, imeniten vojvoda, vedel je vendar, da sta popotnika, usmiljenja potrebna.

Tako tudi Judje in Jezusovi sovražniki niso vedeli, da je ta, kterega so križali, božji Sin in Odrešenik; vedeli so pa, da je pravičen in nedolžen, in vendar so tako gerdo in neusmiljeno ž Njim ravnali, to je bila njih krivica. Niso zaslužili, da jih je Jezus zagovarjal, pa vendar jih usmiljeni Jezus zagovarja in moli: „Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“. To preljubi! nam daje upanje, da bo usmiljeni Jezus tudi nas zagovarjal, tudi za nas usmiljenja prosil, dasiravno ga mi tolikokrat, tako hudo razžaljujemo. O zares! tudi mi ne vemo, kaj delamo, kedar grešimo; tudi mi ne vemo, ali vsaj ne pomislimo, da z vsakim grehom žalimo Boga, nar Svetejšega, da smo nepokorni Bogu nar boljsemu Očetu, da zaničujemo Njega, ki nam je zgolj dobrotljivost in ljubezen. Vse to ne premislimo, kedar grešimo, pa vendar nismo brez krivice, nismo zagovarjanja vredni, zato ker ima vsaki kristjan priložnost, da se podučí, kaj je greh. Naj pa kdo nas razžali, kako hitro se bomo spomnili, kdo smo, hitro bomo njemu očitali vse dobre, ki smo jih njemu storili, ne bomo vedeli ga zagovarjati, kakor da ne bi bil vedel, kaj je storil. Vidite, kakšen razloček je med Jezusovo ljubeznijo in našo; Jezusova ljubezen je bila božja, popolnoma; naša pa je človeška, in vsa pomankljiva.

Sklep.

Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo; to so bile prve besede, ktere je izgovoril križani, umirajoči Jezus na križu. To je bila molitev, s katero je božji Sin začel svojo kervavo daritev na križu; to je bil nar lepši testament Jezusov, da je narpopred svojim sovražnikom in vsem grešnikom usmiljenja in odpuščenja prosil svojega nebeškega Očeta, in s kterim je nam priporočal ljubezen tudi do sovražnikov. Oh naj bojo tudi te besede vselej prav živo zapisane v naših sercih. Te besede nam dajejo

sladko upanje, da bo usmiljeni Jezus tudi nam grešnikom odpuščenje sprosíl pri nebeškem Očetu, ako se zgrevani in spokorjeni k njemu obrnemo; vemo, da je On naš srednik in predprošnik; te besede naj bodo tudi nam oster opomin, da nikar prehudo ne zamerimo tem, ki nas razžalijo, ampak njim vselej radi in iz serca odpuščamo. Presladki, usmiljeni Jezus! oserčeni po tvoji neskončni ljubezni, kličemo k Tebi: Oh odpusti nam, kar smo te razžalili, nismo vedeli, nismo pomislili, kaj delamo. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Kikel Tom. je dobil faro na Rudi, č. g. Gimpl Cenc faro Št. Peter v Tvengu. Č. g. Rup Franc je šel za provizorja v Gorje in č. g. Walder Lovr. za kaplana v Radle. Č. g. Majar Mat. se je prostovoljno odpovedal svoje fare. Umerl je č. g. Oče Benedikt žl. Romani, benediktinec v Celovcu. R. J. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Frelj Mat. je dobil faro v Laščah.

Goriška nadškofija. Preč. g. Iv. Hrast, dr. in prof. bogoslovja, seminjski vodja je postal častni korar, preč. g. Alojzij Zorn, dr. in prof. bogoslovja, pa častni e. k. dvorni kaplan. — Drugi gospodje so vstavljeni tako: G. Ludvik Vodopivec je vikarij v Čez-Soči; g. Fr. Michelutti na otoku Morezini, g. Juri Mercina v Sovodnjah, g. And. Žnidarčič v Banjšici, g. Iv. Wester v Otaleži, g. Martin Pervanje v Strežišči, g. Iv. Boschi v Topoljani, g. Franc Sitar zač. kurat v Rravni, g. Iv. Visintini koop. v Fari, g. Jožef Mlekuš v Podberdi, g. Mih. Štrukelj 1. g. Adolf Harmel 2. koop. v Cirknem, g. Iv. Stres v Kanali, g. Ant. Pipan v Libušini, g. Leop. Vuk v Renčah, g. Ferd. Tomažič v Štanjeli, g. Franc Čeket v Serpenici, g. Ant. Jug v Tominu, g. Alb. Tilgner v Romansi, g. Iv. Traversa v Št. Petru pri Soči, g. Fr. Amorotti v Šent-Kocjanu, g. Dom. Costantini v Moši, g. Ant. Donda v Terzi, g. Avg. Salimbeni v Dolgem-polji- (Campolongo), g. Šimen Hrast Prencingerjev beneficijar in prefekt v malem seminjsku, g. Iv. Šober se je prostovoljno kateketičke službe pri Uršulinarah odpovedal. Njegov naslednik je g. Fr. Mahaček, preč. g. dr. Evgen Valussi je suplent moral-teologije. — Penzionirani so: G. Iv. Hoban, g. Matija Černic, g. Ant. Klančič in g. Lovro Kristan. — Umerla sta: G. Pavel Vončina duh. v pokoju in O. Emanuel Sidovšek, kapucin. R. J. P.!

Odgovorni izzaj. in vred. Andr. Einspieler. — Nastanil J. & F. Leon v Celovcu